

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

23 mei 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Interpellatie van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het cultuurbeleid in Brussel, onder meer naar aanleiding van de voorstellen inzake de Beursschouwburg en jeugdtheater Bronks

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de subsidies aan sociaal-artistieke projecten

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de bevordering van de participatie van laaggeschoolden aan het jeugdwerk

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de voorbereidingen voor het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan

Vraag om uitleg van de heer Herman Schueremans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van een culturele investeringsmaatschappij

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de veiling van kunstwerken van Panamarenko die in bruikleen werden gegeven aan het S.M.A.K. in Gent

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toepassing van het nieuwe non-profitakkoord in de sociaal-culturele sector

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Maandag 23 mei 2005

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

– *De interpellatie wordt gehouden om 15.20 uur.*

Interpellatie van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het cultuurbeleid in Brussel, onder meer naar aanleiding van de voorstellen inzake de Beursschouwburg en jeugdtheater Bronks

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Stassen tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het cultuurbeleid in Brussel, onder meer naar aanleiding van de voorstellen inzake de Beurschouwburg en jeugdtheater Bronks.

Minister Van Brempt antwoordt in naam van minister Anciaux. Minister Van Brempt zal gedurende de afwezigheid van minister Anciaux antwoorden op de vragen om uitleg en de interpellaties betreffende de bevoegdheden Cultuur, Jeugd en Sport.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is niet mijn gewoonte interpellaties te houden op het moment dat procedures lopen en instellingen en organisaties het voorwerp uitmaken van een onderzoek, waaruit moet blijken of ze al dan niet nog in aanmerking komen voor ondersteuning door de Vlaamse overheid, in dit geval in het kader van het kunstendecreet. Ik probeer geen vragen te stellen tijdens de procedures. Als mensen me vragen stellen, zeg ik dat ik dat niet doe, want we moeten gewoon de vastliggende procedure volgen.

Mijn verwondering was groot toen de minister van Cultuur, die bevoegd is voor het complexe

dossier van het Kunstendecreet en de uitbreiding tot podiumkunsten, beeldende kunsten en op termijn zelfs met muziek, een aantal uitspraken deed over instellingen die het voorwerp uitmaken van het openbaar onderzoek, dat de organisaties zelf hebben gestart door het indienen van een dossier voor erkenning in het kader van het Kunsten-decreet. Als ik het goed heb begrepen, zijn alle voorbereidingen achter de rug en moet minister Anciaux tegen 1 juli een beslissing nemen over de dossiers. De minister heeft een aantal uitspraken gedaan over organisaties die betrokken zijn, en in het antwoord op de actuele vragen heeft hij nog meer instellingen in het bad genomen.

De minister heeft een uitspraak gedaan over Bronks. Het was een positieve uitspraak, namelijk dat ook in Brussel een kunstencentrum voor kinderen en jongeren op zijn plaats is, zoals er in Antwerpen HETPALEIS is en in Gent de Kopergieterij.

Het is goed dat de minister die uitspraak doet, maar – los van het positieve kwaliteitsoordeel – is het een vrij verregaande uitspraak van een minister die binnenkort zal moeten beslissen of Bronks zal blijven bestaan en, zo ja, hoeveel middelen de organisatie de komende vier jaar zal krijgen.

De tweede uitspraak, over de Beursschouwburg, is erger. De Beursschouwburg heeft een intern probleem, dat werd opgelost met een aanpassing van het personeelskader, meer bepaald het ontslaan van de directeur en het aannemen van iemand anders.

De minister zegt dat, door het vertrek van de persoon die de hoeder is van het artistieke project van de Beursschouwburg, het in het kader van het Kunstendecreet ingediende dossier instort. Het dossier over de artistieke werking werd bepaald

Stassen

door de persoon die verantwoordelijk was, maar die persoon is vertrokken. Dat betekent dat het ingediende artistieke project, dat het voorwerp uitmaakt van de procedure die van november tot eind juni loopt, in vraag kan worden gesteld.

De organisatie zegt dat het project niet van één persoon afhangt. De organisatie zegt sterk genoeg te zijn, en de raad van bestuur heeft een aantal aanpassingen gedaan zodat de organisatie het ingediende project wil uitvoeren, los van de persoon die is vertrokken.

Ik vind de uitspraak van de minister, op het moment dat de procedure loop, vrij verregaand. In mijn actuele vraag heb ik het eenzijdige inmening genoemd. Politiek gezien, in het kader van de lopende procedure, is het een vrij eenzijdige uitspraak van de minister.

In het antwoord op de actuele vragen en als verdediging ten aanzien van het parlement, heeft minister Anciaux ook het Kaaithheater en de KVS vermeld, organisaties die het voorwerp zijn van de lopende erkenningsprocedure.

De minister mag doen wat hij wil, want hij is politiek verantwoordelijk voor zijn daden, maar ik vind dat dat niet kan op het moment dat een delicate operatie aan de gang is. Iedereen voelt dat inzake de erkenning en subsidiëring een aantal moeilijke beslissingen moeten worden genomen. Het was niet goed dat het Brusselse deel van het dossier op tafel werd gelegd.

Als de minister uitspraken doet, reageren de organisaties en doen parlementsleden – die vrij kies zijn en geen grote uitspraken doen tijdens de procedure en geen parlementaire middelen gebruiken – er uitspraken over. We stellen vast dat er grote onenigheid is over de uitspraken van de minister en over een aantal stellingen van parlementsleden – de heer Gatz en de heer Vanackere kennen het Brusselse dossier zeer goed – over Bronks. De Beursschouwburg verdedigt zich en wordt daarbij gesteund. De voorzitter van de Beursschouwburg is immers geen onbekende in politieke kringen.

Dat alles zorgt ervoor dat de zaak een veel grotere weerslag krijgt dan nodig. Ik vind dat een heel groot probleem. Het is natuurlijk moeilijk om een vervangende minister hierover te ondervragen.

Als het kon, zou ik de tijd laten terugdraaien en aan de minister vragen om dergelijke uitspraken niet meer te doen. Ze zijn geen goede zaak want een minister moet beslissingen nemen over de erkenningen voor vier jaar. Voor de organisaties zijn die erkenningen van levensbelang. Het is niet goed om in dat proces te interfereren. Dat alles in de openbare arena wordt uitgevochten, heeft natuurlijk gevolgen.

Aangezien het toch een openlijke discussie is geworden, is ook de onenigheid inzake een aantal uitspraken duidelijk geworden. De minister is de discussie aangegaan door middel van zijn uitspraken. Hij dwingt op die manier een aantal van ons om ertegen in te gaan. Het is belangrijk dat het parlement zich terzake kan uitspreken. Als de minister beweert dat hij de problemen van Bronks en de Beursschouwburg zal oplossen door er een soort mikmak van te maken, is het logisch dat een aantal leden van deze commissie zich daar vragen bij stellen. Ik heb mijn interpellatieverzoek ingediend om de discussie hier ten gronde te kunnen voeren, los van de tijdsdruk van een actuele vraag. Bovendien biedt een interpellatie de mogelijkheid om ons als parlement via een motie uit te spreken over de woorden van de minister over de toekomst van Bronks en de Beursschouwburg.

Ik zal de details van het dossier niet herhalen. Over de Beursschouwburg werd een aantal weken geleden al een vraag gesteld. Ik wil vooral graag vernemen wat de anderen hierover denken.

Mevrouw de minister, minister Anciaux stelde de oprichting voor van een jeugdkunstencentrum in Brussel en hij wil dat de Beursschouwburg die taak op zich neemt in samenwerking met het jongerentheatergezelschap Bronks. Werden tijdens het overleg met die instellingen ook andere voorstellen of denksporen geformuleerd om de cultuurinfrastructuur in Brussel efficiënter en beter te benutten?

Werd over de globale problematiek overleg gepleegd met de bevoegde beoordelingscommissie ‘kunstencentra en werkplaatsen’? Die commissie was natuurlijk bezig met het advies over het Kunstendecreet, dat vorige week werd afgerond. Als er overleg werd gepleegd, wat zijn de resultaten ervan?

Welke besluiten werden getrokken uit de zogenaamde contextuele analyse van de culturele

Stassen

wereld in Brussel? De uitspraken werden immers gedaan op basis van die analyse.

Staat het vast dat het bouwproject van Bronks op de Varkensmarkt niet doorgaat? Een van de redenen voor de uitspraken is immers van financiële aard. Nu zijn we een paar weken verder en misschien is er al wat meer duidelijkheid.

Welke argumenten zijn er om te stellen dat het beleidsplan van de Beursschouwburg sowieso moet worden aangepast? De minister deed hierover een bewering, maar die werd ontkend door de raad van bestuur van de Beursschouwburg. De minister is eenzijdig tussenbeide gekomen in het dossier – niet juridisch, maar politiek – op een ogenblik dat de erkenningsaanvragen liepen. Blijft hij bij zijn stelling dat het beleidsplan moet worden aangepast?

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik kan het de heer Stassen zeker niet kwalijk nemen, maar in dit dossier zijn we bij 'driemaal is scheepsrecht' aanbeland. Eerst was er de discussie in plenaire zitting, daarna werd de discussie in deze commissie gevoerd naar aanleiding van een vraag om uitleg van de heer Schueremans over de toekomst van de Beursschouwburg en uiteraard waren sterke verbanden met deze zaak, en nu komen we nog een keer terug op de kwestie. We moeten ons ervoor hoeden onszelf nog een keer helemaal te herhalen om compleet te zijn, maar ook om alles enkel kort samen te vatten, want dan geven we de indruk dat onze overtuiging verslapt.

De heer Stassen stelt in zijn inleiding dat het geen goede zaak is dat de discussie wordt gevoerd in de publieke arena. Dat verbaast me een beetje, want zo krijgt iedereen kans om zijn standpunten uit de doeken te doen. Ik kan dat moeilijk als fout beschouwen. Ik heb vernomen dat de discussie is ontstaan doordat iets wat bedoeld was als een gedachtewisseling onverhoopt snel de brede media heeft gehaald. We hebben het hierover al eens gehad in deze commissie: de beste remedie is zwijgen. Als een minister overlegt en samen met de actoren nadenkt, kan niet worden vermeden dat de vraag van een minister soms al wordt

beschouwd als een stellingname en dat het feit dat hij zich informeert, wordt geïnterpreteerd als een vorm van beslissing.

Een van de duidelijke elementen uit het antwoord van minister Anciaux op de actuele vraag was dat er nog geen definitieve beslissing werd genomen. Dat kon me toch wel geruststellen. Ik blijf het recht verdedigen, zelfs van een minister, om te overleggen, na te denken en mensen bij zich te roepen om zich te informeren. Iedereen moet dan wel goed inschatten dat er beleidsvoorbereidend wordt gedaan dat dat nog niet over beslissingen gaat. Je kunt natuurlijk pleiten voor voorzichtigheid en de kabinetschef naar voren schuiven, maar je kunt het een minister niet kwalijk nemen dat hij nadenkt. In de mate dat het antwoord van de minister klaar was, namelijk dat er geen definitieve beslissingen zijn genomen, was ik gedeeltelijk gerustgesteld.

Voor zover nodig herhaal ik wat ik heb gezegd in de plenaire zitting en naar aanleiding van de vraag om uitleg van de heer Schueremans: Bronks is eerst en vooral een VGC-dossier en de Beursschouwburg is eerst en vooral een Vlaamse Gemeenschap-dossier. We moeten zien dat we elkaar niet voor de voeten lopen. De VGC vertelt dat ten aanzien van Bronks moet worden gekeken naar de middelen die beschikbaar zijn en dat men maar kan zaaien naar de zak. Ik blijf de opinie verdedigen dat we een goed onderscheid moeten maken tussen dossiers waar we beter niet aan beginnen wanneer we niet voldoende middelen hebben, en dossiers die al dermate ver zijn gevorderd, ook in termen van beslissingen van de overheid, dat het niet meer lijkt op een dossier van een familie die beslist om een huis te bouwen zonder geld te hebben, maar van een gezin dat al een huis heeft gebouwd en zich ineens afvraagt of er nog genoeg geld is om de badkamer af te maken. Voor Bronks zijn de beslissingen al zo ver gevorderd en is het maatschappelijk rekenen op het dossier al zo groot – men is er al jaren mee bezig en er zijn belangrijke kredieten vastgelegd – dat nu, in het zicht van de eindstreep, van gedacht veranderen, me geen bijzonder verstandig idee lijkt. Ik heb dat al gezegd en zal het blijven zeggen. Ik wacht af wat de keuze zal zijn die de VGC zal maken.

De link naar de Beursschouwburg is een andere. Denkende een opportuniteit te zien, werd op zeker ogenblik gedacht dat een huwelijk tussen

Vanackere

Bronks en Beursschouwburg een goed idee zou zijn. Ik blijf het gevoel houden, niet alleen na de actuele vraag van een maand geleden, maar ook nu ik er met een aantal mensen over heb gepraat, dat het geen 'marriage made in heaven' is. Beide vertrekken van een bepaalde filosofie en een architecturaal concept. Voor zover men dat kan inschatten, is de Beursschouwburg vertrokken van een architectuurconcept dat niet gericht is op het ontvangen van jonge mensen in het kader van een jeugdtheater als Bronks. Dat klopt niet, en het zal wringen als dat wordt doorgezet.

Ik weet niet goed wat deze interpellatie zal toevoegen, tenzij de kans om in de vorm van een motie een opinie te verwoorden. We wachten nu best af wat het collegelid en de minister van Cultuur zullen beslissen. Ik pleit ervoor dit niet te lang meer te trekken en zo snel mogelijk klaarheid te verschaffen over dit dossier. Nog dit weekend heeft Bronks in alle duidelijkheid laten blijken, ook ten aanzien van de publieke opinie, wat het denkt van de gedwongen verhuis. We moeten er goed rekening mee houden dat we niet spreken over een dossier dat een jaar geleden is ontstaan met veel enthousiasme en waarbij misschien wel werd gedroomd, maar dat het gaat over een dossier dat al jaren op stapel staat, door verschillende regeringen in hun regeerakkoord is gezet. Niemand zou begrijpen dat op het einde van de rit de staart zou worden ingetrokken.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik was gisteren ook aanwezig op de actie van Bronks op het terrein waar hopelijk ooit een jeugdtheater zal verrijzen. Dat is toch nog altijd mijn uitgangspunt. Ik zeg dit gewoon ter inleiding, niet wegens het feit dat ik gisteren toevallig in het goede kamp zat, terwijl de slechteriken, die nu over ons aan tafel zitten, hebben gezegd dat de Beurs en de Bronks verplicht worden samen te werken.

Er zitten toch nog wel wat haken en ogen aan dit dossier, waar ik nog even op wil terugkomen. Er zijn ook nieuwe elementen, en wat dat betreft ben ik het niet helemaal eens met de heer Vanackere. De adviezen in het kader van het Kunstendecreet zijn nu ook binnen. Het schijnen publieke docu-

menten te zijn, aangezien ik er een mail over heb gekregen, waar een aantal dingen in staan die ook voor de richting van dit dossier enig belang zouden kunnen hebben. We weten allemaal dat dit geen bindende adviezen zijn, en dat is misschien maar goed ook, maar het zijn evenmin papiertjes die we zomaar in de vuilbak kunnen gooien.

Er wordt duidelijk gezegd in het advies met betrekking tot het dossier van de Beursschouwburg, dat er in feite geen reden is om de artistieke werking van de Beurs fundamenteel te heroriënteren. Dat is van belang omdat er iets nog altijd op mijn maag ligt van een aantal weken geleden, toen we de actuele vraag hebben gesteld. De minister haalde toen eigenlijk een truc uit en zei dat de persoon die het plan heeft geschreven, de toenmalige directeur van de Beursschouwburg, er nu niet meer is. Het eenvoudig syllogisme was dat het beleidsplan dus niet meer actueel was en dat het zelfs niet meer bestaat. Dat is wat toen aan het Vlaams Parlement werd gezegd. Dat was niet onze thesis en de anderen schijnen daar nu ook zo over te denken. Dat is een belangrijk uitgangspunt, waar natuurlijk een aantal kanttekeningen bij kunnen worden gezet, maar het is duidelijk dat de manier waarop de Beurs werkt en haar visie heeft, nog altijd bestaat. Ik heb het dan niet over de tijdelijke personeelsproblemen die we allemaal kennen, maar over de onderstroom van de Beursschouwburg die er nog altijd is.

Wat betreft het jeugdtheater wordt er een sibillijns element in het advies ingevoegd. Er wordt gezegd dat alles goed gaat met de werking van Bronks. Als ze echter niet kan rekenen op een eigen stek, moet er toch een negatief effect zijn op de subsidiëring. Dat is een 'mooi' cadeau. Ik begrijp natuurlijk het advies. Het is coherent. Het is echter ook bijzonder cynisch. Ik hoop dat het niet zo wordt vertaald. Ik hoop ook dat de engagementen die werden genomen, worden gehonoreerd. Ik denk daarbij aan de erelonen voor architecten. Ik hoor dat die uitbetaling bevroren is. Klopt dat?

Het minste wat men kan zeggen, is dat er een loopje wordt genomen met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zoals die de afgelopen decennia door de Raad van State in het publiek recht werden ingebracht. Een overheid kan natuurlijk altijd van mening veranderen. Dat moet dan echter wel steeds gebeuren binnen redelijke grenzen. Volgens mij werden die hier over-

Gatz

schreden. Het gaat nu niet om een project dat de afgelopen zes maanden werd opgezet. De mid-delen werden keer op keer in de begroting ingeschreven. Mijnheer Vanackere, dat valt inderdaad meer onder de verantwoordelijkheid van de VGC. Mevrouw de minister, ik kan de zaak hier echter niet in opsplitsen. Ik richt me dan ook tot u. Voor de begunstigde was het duidelijk dat er een jeugd-theater zou komen. Wij gingen daar ook allemaal van uit. Als alles dan wordt omgegooid, dan zijn er een aantal juridische aspecten waarmee men rekening moet houden. De betrokkenen zullen er zich misschien niet op beroepen om de slechte relatie met de overheid niet nog meer te verzuren.

Mevrouw de minister, kunt u al iets meer zeggen op basis van de concrete adviezen binnen het Kunstendecreet? Of wenst u daar nog geen uitspraken over te doen en te wachten op de andere adviezen voor de overige Vlaamse instellingen? Die adviezen zouden eind juni worden bekendgemaakt. U zou eventueel kunnen zeggen in welke mate de elementen die ik hier heb aangehaald, van belang zijn. Zult u nog op korte termijn stappen ondernemen om de partijen rond de tafel te brengen of worden de instellingen in het ongewisse gelaten? Het is in uw eigen belang en dat van de instellingen dat er voor de zomer duidelijkheid wordt geschapen over de richting die wordt uitgegaan.

Mevrouw de minister, ik verontschuldig me dat ik vrij scherp ben. Ik vind echter dat ik dat moet zijn. Uw taak is het om te besturen. Als bepaalde zaken niet verlopen volgens de principes van goed bestuur, dan is het onze taak om daar vragen over te stellen. Mijn collega's-interpellanten en ikzelf doen eigenlijk niet meer dan dat. Ik veronderstel dan ook dat we kunnen rekenen op uw begrip.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, ik ben het eens met het uitgangspunt van de interpellatie van de heer Stassen. De opmerkingen van de heren Vanackere en Gatz waren zeer pertinent. In deze periode van adviezen, preadviezen, enzovoort, is er een zekere terughoudendheid van de bevoegde minister inzake de communicatie over de culturele instellingen in Brussel. De erkenningsprocedure is volop aan de gang. Enige terug-

houdendheid is dan ook gepast, ook al is Bronks een VGC-dossier, terwijl de Beursschouwburg veeleer een Vlaams dossier is.

Minister Anciaux zegt steeds dat hij verkeerd wordt begrepen. Hij communiceert met een aantal mensen waardoor dan weer bepaalde zaken uitlekken. Deze dossiers slepen al zolang aan. Iedereen is er voorstander van dat het Bronkstheater er eindelijk komt, al dan niet in samenwerking met de Beursschouwburg.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal eerst antwoorden op de vragen een en drie van de heer Stassen.

De kern van dit verhaal is ook datgene waar het om draait in het kunstenlandschap: de artistieke, inhoudelijke werkingen. De bekommernis van de minister van Cultuur is net om deze artistieke werkingen mogelijk te maken en alle kansen tot realisatie te bieden. Ze moeten natuurlijk een onderdak vinden. Minister Anciaux onderschrijft de stelling dat de aard en de ziel van het gebouw waar een artistieke werking plaatsvindt, in hoge mate mee de identiteit en sfeer van het artistieke gebeuren bepaalt. Maar we moeten ook goed beseffen dat de overheidsmiddelen niet onbeperkt zijn.

Overheidsinvesteringen in culturele infrastructuur zijn cultuurmiddelen die niet meer kunnen worden ingezet voor de ondersteuning van de artistieke werkingen. Vanuit het beleidsstandpunt gaat het er dus om een evenwicht te vinden tussen enerzijds de behoefte aan een voldoende aantal goed uitgeruste gebouwen waar cultureel aanbod en publiek elkaar kunnen ontmoeten en anderzijds een kwalitatief voldoende gevarieerd artistiek aanbod. In Brussel heeft de Vlaamse Gemeenschap de eigendom en dus ook de zorg over een reeks gebouwen, zoals de Ancienne Belgique, het Kaaithheater, de Kaaithheaterstudio's, de Beursschouwburg. In samenspraak met de VGC, dragen we ook een verantwoordelijkheid voor de twee gebouwen van de KVS en voor de gemeenschapscentra. De Vlaamse Gemeenschap heeft in een indrukwekkend infrastructuurpark geïnvesteerd. Deze infrastructuur moet optimaal worden onderhouden. We weten allemaal dat we op dit

Van Brempt

vlak nog met heel wat uitdagingen zullen worden geconfronteerd.

De minister heeft zich op deze bekommernissen en niet op een onvrede met de huidige artistieke werking van de Beursschouwburg gebaseerd. In een confidentieel gesprek met het dagelijks bestuur van de vzw Beursschouwburg heeft hij de organisatie gevraagd of ze het uitbouwen van een kinderkunstencentrum haalbaar acht. In dat geval zou de vzw Bronks de infrastructuur van de Beursschouwburg kunnen gebruiken en een bevoorrechte residentiële partner van deze vzw kunnen worden.

Het bouwproject van het Bronkstheater is een initiatief van de VGC. De VGC staat in voor de globale financiering van dit project. Hoewel de VGC moet beslissen of het theater al dan niet zal worden gebouwd, wil de minister niet afwachting aan de kant blijven staan. De VGC zal in de nabije toekomst waarschijnlijk bij de Vlaamse Gemeenschap aankloppen met de vraag het zogenaamde laatste deel van de bouwkosten te betalen. Het is haast zeker dat de Vlaamse Gemeenschap de exploitatiekosten van het gebouw zal moeten betalen. De minister trekt zich dit dossier echter vooral aan omdat hij anders met onze culturele infrastructuur wil omgaan. De minister is van mening dat we een mentale scheiding moeten durven maken tussen het beheer van de culturele infrastructuur en de er residerende artistieke werkingen. Hij wil veeleer vanuit de idee van een culturele gastvrijheid dan vanuit de idee van een eeuwigdurend eigendomsrecht vertrekken. Op die manier moeten samenwerkingsverbanden tot stand komen en moet meer openheid ontstaan. Indien meer ruimte in het artistieke landschap zou ontstaan, zouden de mogelijkheden groeien om de artistieke inhoud financieel te steunen.

De minister heeft het dagelijks bestuur van de vzw Beursschouwburg geen suggesties voorgelegd om een publiek debat aan te vatten. Hij is evenwel niet rouwig dat dit publieke debat is begonnen. Op dit vlak treedt hij de heer Vanackere bij.

De inzet van het debat moet duidelijk zijn. De discussie overstijgt de huidige werking en de in het subsidiedossier omschreven toekomstige werking van de Beursschouwburg. De discussie overstijgt

eveneens de vraag van de vzw Bronks naar een eigen infrastructuur. Het gaat erom de culturele actoren rond de tafel te brengen. Dit geldt zeker voor de actoren die in het kader van een beheers-overeenkomst de verantwoordelijkheid voor een gedeelte van de infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap dragen. Deze organisaties moeten samen nagaan op welke manier het artistieke landschap in de regio optimaal onderdak kan vinden. De minister wil een gesprek met het Brusselse kunstenoverleg aangaan. Binnen enkele dagen heeft hij een afspraak met de verenigingen die alle Nederlandstalige artistieke actoren in de hoofdstad vertegenwoordigen.

Bij het begin van de lopende procedure heeft de minister alle beoordelingscommissies op de hoogte gebracht van zijn overtuiging dat samenwerkingsverbanden in de artistieke sector moeten worden ondersteund en aangemoedigd. Dit geldt met andere woorden niet enkel voor de beoordelingscommissie voor de kunstencentra en de werkplaatsen.

Tot slot wil ik nog kort op de vraag van de heer Gatz antwoorden. Ik heb vernomen dat de minister reeds eerder in deze commissie heeft verklaard dat hij de adviezen niet zonder meer wil volgen. Hij zal in eerste instantie vooral naar iedereen luisteren. Hij wil nu nog geen inhoudelijke uitspraken doen.

De voorzitter: De heer De Ruyck, kabinetschef van minister Anciaux, heeft het woord.

De heer Stefaan De Ruyck: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij het antwoord dat minister Van Brempt net heeft gegeven. Het Kunstendecreet wordt momenteel voor het eerst geïmplementeerd. Dit is een moeilijke operatie. We doorlopen momenteel een leerproces. De minister heeft in dit verband een zeer duidelijke houding aangenomen. Hij heeft voor een stapsgewijze aanpak gekozen. De procedure omvat een aantal duidelijk onderscheiden fases. Eerst moeten de organisaties een dossier indienen. Vervolgens wordt over deze dossiers een preadvies uitgebracht. De organisaties krijgen de kans tegen dit preadvies een bezwaar in te dienen. Vorige week is het eindadvies aan de organisaties overgemaakt. We bevinden ons momenteel in de laatste fase. Voor 1 juli 2005 moet een definitief besluit worden genomen.

De Ruyck

We luisteren naar het publieke debat dat naar aanleiding van de procedure op gang is gekomen. We horen de commentaren en we zien de petitie. Al deze zaken komen om de vier jaar terug en vormen een barometer van de gevoeligheden. De minister vindt het evenwel niet opportuun hierover nu in debat te treden. De minister zal zich hier uiteindelijk over moeten uitspreken en eind juni 2005 zal hij hierover verantwoording moeten afleggen.

Deze mate van terughoudendheid mag de minister niet verhinderen om een aantal grote lijnen vast te leggen. De heer Stassen heeft dit daarnet trouwens zelf gesuggereerd. De minister heeft deze krachtlijnen enkele maanden geleden, in zijn toespraak tot de voorzitters van de beoordelingscommissies, op een uitgesproken manier vastgelegd. Hij heeft zich niet tot krachtlijnen voor de periode 2006-2009 beperkt. De krachtlijnen gelden voor een langere periode. Niemand mag de minister het recht ontzeggen om een aantal krachtlijnen ter discussie te brengen.

Een van de belangrijkste elementen in deze discussie is de stelling dat we problemen zullen krijgen indien we er niet in slagen de culturele infrastructuur gedeeltelijk van de gebruikers los te koppelen. Ik zal die stelling even toelichten. Te lang heeft de idee geleefd dat een gezelschap enkel kan functioneren indien het over een eigen infrastructuur beschikt. Hierdoor is de vraag naar culturele infrastructuur vermenigvuldigd en is de bestaande infrastructuur vaak ondoeltreffend gebruikt.

De minister heeft de idee gelanceerd van een soort masterplan voor de culturele infrastructuur per regio of stad. Dat is een trendbreuk met de praktijk van de voorbije decennia. Er wordt gezocht naar goede invullingen, maar de sector volgt niet altijd en reageert vaak vrij conservatief. De sector wil niet dat de hele infrastructuur in vraag wordt gesteld. We stellen de infrastructuur echter niet in vraag, maar wel het doelmatig gebruik ervan. In een ander voorbeeld, namelijk de opera van Gent, heeft dezelfde vraag geleid tot veelbelovende resultaten. Het gebouw krijgt er een veel grotere functionaliteit.

Mijnheer Gatz, het feit dat één persoon uit de schouwburg verdwijnt, is geen reden om te stellen dat het beleidsplan verdwijnt en dat het huis

naar een fundamentele nieuwe invulling van het project moet zoeken. De Beursschouwburg heeft echter zelf twee mensen de opdracht gegeven om dat onderzoek te voeren. Ze moeten nadenken over een nieuw project voor de schouwburg. De discussie ligt op de tafel, maar is geïnitieerd door de schouwburg zelf. De minister heeft in het kader van zijn langetermijnbeleid een aantal vragen gesteld op vertrouwelijke basis en heeft vastgesteld dat die publiekelijk op een persconferentie zijn beantwoord. Dat is een techniek zoals een ander waarvan we kennis nemen. De schouwburg heeft zelf ruimte gecreëerd en we hebben daar gebruik van gemaakt zonder hun daarom een bepaald plan te willen opdringen.

Het klopt dat het verhaal van de Bronks al een aantal jaren bestaat. De VGC heeft inderdaad een aantal toezeggingen gedaan. We kunnen redden dat er in het kader van continu beleid niet op die beslissing kan worden teruggekomen. De Vlaamse Gemeenschap is echter gevraagd om tussenbeide te komen in de bouw- en exploitatiekosten, en dat is een nieuw feit. We reageren daarop in de vrijheid die de onze is. Als er een nieuw element is, kunt u ons niet verwijten dat we geen rekening houden met eerder aangegane engagementen.

We hebben er baat bij om het onderzoek verder te voeren. We kunnen daar momenteel moeilijk in het openbaar over discussiëren omdat het de discussie over de implementatie van het Kunstendecreet dreigt te doorkruisen. De heroriëntering van het denken over culturele infrastructuur is sowieso aan de orde en zal tijdens de komende jaren verder moeten worden onderzocht. Het Kunstendecreet legt voor vier jaar heel wat zaken vast en creëert grote rechtszekerheid voor de betrokkenen, maar kan in negatief geval ook leiden tot een zekere stagnatie waarbij geen nieuwe beleidsimpulsen nodig zijn. We moeten dit moment aangrijpen om een aantal impulsen te geven. We moeten grondig nadenken over hoe we het Kunstendecreet willen implementeren.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister kan alle kanten uit en kunnen we omschrijven als een tsjevenantwoord. De kabinetschef, de heer De Ruyck, heeft gelukkig een aantal zaken duidelijker gemaakt. Het toont wel aan in welk parket u verzeild bent

Stassen

geraakt. Ik vind elk debat over cultuur goed en we hebben hier al een paar keer de discussie gevoerd over welk debat we moeten aangaan. Moeten parlementsleden uitspraken doen over de inhoud van cultuur? Hier is de vraag of een beleidsmaker uitspraken moet doen over organisaties waarover hij binnenkort beslissingen moet nemen. Iedereen voelt aan dat dat geen goede zaak is. Het is niet aan mij om te oordelen hoe dat gekomen is.

De minister heeft aan de opstart van de procedure van het Kunstendecreet gezegd wat zijn krachtlijnen zijn, en dat is goed. Dat had hij de vorige keer niet gedaan. Hij heeft aangegeven binnen welke lijnen hij zou oordelen. Samenwerking was daar een belangrijk onderdeel van. Het wordt natuurlijk problematisch als dergelijke uitspraken worden gedaan.

Ik heb uit het antwoord van de heer De Ruyck begrepen dat het denkkader van de ontkoppeling tussen enerzijds het huis en anderzijds het gebruik van het huis, zou kunnen worden toegepast op het dossier Beursschouwburg en Bronks.

Een aantal langetermijnengagementen zoals die in verband met Bronks blijven een bekommernis van elke minister van Cultuur. Elk kind weet dat. De minister wist dat dit dossier met een vraag voor bijkomende middelen voor Bronks op zijn tafel zou belanden. Ik betreur het dat we in deze toestand zijn terechtgekomen. Ik hoop dat de Beursschouwburg en Bronks krijgen waar zij recht op hebben. Ik hoop dat de wijsheid zegeviert en dat er binnenkort een nieuw huis staat op de plaats waarvoor daartoe al gronden zijn aangekocht.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Deze oproep tot wijsheid laat ons niet onberoerd. Ik wil even inpikken op een aantal steeds opnieuw terugkerende argumenten. Mijns inziens gaat het absoluut niet over een dossier waarbij iemand koste wat het kost eigenaar van het gebouw wil worden. Dat is niet juist. Die mensen willen gewoon beschikken over een aangepaste infrastructuur. Men voert geen ballet op in een filmzaal of men speelt geen popmuziek in een theatergebouw. Zij stellen dat het podium, de zaal en het gebouw die worden voorgesteld niet geschikt zijn voor het publiek en

de werking van Bronks. Ik vind dat we daarop een antwoord moeten geven. We mogen ons niet beperken tot het verhaal dat men het idee moet opgeven dat men maar goed kan werken als men ook eigenaar is van het gebouw. Jeugdtheater en de architectuur van de Beursschouwburg mogen niet als een tang op een varken passen.

Het gaat evenmin over een onwil om artistieke samenwerkingsverbanden aan te gaan. Men is daartoe wel degelijk bereid. Waar het echter wel over gaat, betreft wat in verschillende regeerakkoorden staat, met inbegrip van het VGC-akkoord van afgelopen zomer. Dat laatste akkoord is trouwens al gedeeltelijk uitgevoerd, zoals ook de heer Gatz in de verf heeft gezet. Er zijn terzake al beslissingen genomen die men niet zomaar kan terugdraaien.

Het gaat ook over het fameuze kerntakendebat: wat doen de VGC en de Vlaamse Gemeenschap? Het is hoog tijd dat we terzake klaarheid verschaffen. De heer Stassen heeft wellicht gelijk dat het evident is dat zo'n dossier eindigt met een vraag voor een tussenkomst in de werkingskosten.

Een zindelijk debat is ook gediend met duidelijkheid over de vermeende overschrijdingen en de nieuwe budgetten. De overheid heeft de neiging om de tekorten die door de initiatiefnemers worden aangehaald, op te blazen. Het ontbrekende geld voor investeringen en het werkingstekort worden door beide verschillend ingeschat. Als de initiatiefnemers zeggen dat ze een bepaald bedrag tekortkomen, dan moet men dat ernstig nemen. De overheid doet dat echter niet, en stelt dat het tekort veel groter is. Overdrijft men niet? De oproep van de heer Stassen om op basis van goede cijfers snel te beslissen en die beslissing te kaderen in het kerntakendebat, is goed. Daarbij moeten we ook rekening houden met wat de heer Gatz zei: sommige beslissingen kunnen we niet ongestraft terugdraaien – als we dat al zouden willen doen.

De voorzitter: De heer De Ruyck, kabinetschef van minister Anciaux, heeft het woord.

De heer Stefaan De Ruyck: Mijnheer Stassen, ik heb niet gezegd dat het principe van de scheiding van infrastructuur en werking in dit dossier zal worden toegepast. Ik heb gezegd dat de kwestie van die scheiding alleszins in de toekomst zal rij-

De Ruyck

zen. Ik heb daarmee echter geen enkele uitspraak gedaan over dit concrete dossier: laat daar geen misverstand over bestaan.

Mijnheer Vanackere, u zegt dat het er de betrokkenen niet om gaat om eigenaar te worden van die infrastructuur. Dat weet ik zelf ook wel. Wel gaat het erom dat wij al decennia lang vaststellen dat er een steeds terugkerend discours bestaat bij de podiumkunstenaars, dat erop neerkomt dat ze slechts kunnen functioneren met een eigen structuur en een eigen infrastructuur. Minister Anciaux stelde dit al in zijn toespraak enkele maanden geleden aan de voorzitters van de beoordelingscommissies. Die vraag is dit alles ongelooflijk duur aan het maken voor de Vlaamse Gemeenschap. Wij vinden dus dat daar een trendbreuk nodig is, en dat men ten onrechte zaken claimt.

Mij gaat men niet wijsmaken, los van wat er zal worden beslist, dat de Beursschouwburg een dermate onherbergzaam en zelfs gevaarlijk krocht is dat er onmogelijk een voorstelling voor kinderen zou kunnen worden georganiseerd. Die voorstelling van de zaken gaat te ver.

De heer Steven Vanackere: Ik ken heel wat locaties die perfect herbergzaam zijn en waar ik trouwens graag kom, maar die niet geschikt zijn voor jeugdtheater.

De heer Stefaan De Ruyck: Toch moet dit discours enigszins worden gerelativeerd.

Het hele dossier van Bronks is inderdaad een onderdeel van het regeerakkoord van de VGC, waarmee we recent werden geconfronteerd. Misschien was dit wel voorspelbaar, maar nu pas is het acuut en reëel geworden en moeten we er een antwoord op vinden. Voor die opdracht staan we.

De kwestie van het kerntakendebat ligt hier inderdaad mee op tafel. Het grote probleem van dit debat is dat het een debat met gesloten beurzen zou moeten zijn. We stellen echter vast dat men al te vaak probeert kosten naar elkaar door te schuiven in dit debat. Dat is waarschijnlijk een van de redenen waarom het zo moeizaam verloopt.

Mijnheer Vanackere, u vroeg zich af of er misschien niet met dubbel krijgt wordt geschreven. Ik kan me geen enkel dossier herinneren waarbij

de uiteindelijke bouw- of exploitatiekosten veel lager uitvielen dan de overheid ooit had gedacht. Misschien zijn er wel situaties geweest waarbij de overheid met dubbel krijgt schreef, maar voor zover ik weet, heeft dit nooit geleid tot budgettaire meevallers van formaat.

De heer Steven Vanackere: Ik weet dat men bij grote projecten wordt verondersteld om de kostprijs te vermenigvuldigen met pi en dergelijke. Wanneer de initiatiefnemers echter nu zeggen dat ze toekomen met het geld dat ze hebben, dan kan dit misschien een responsabilisering zijn ten aanzien van de sector: we zouden wie zegt dat hij het kan doen met de bestaande middelen en dan meer nodig blijkt te hebben, kunnen laten weten dat hij er in dat geval zelf voor moet opdraaien.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Stassen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de subsidies aan sociaal-artistische projecten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Stassen tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de subsidies aan sociaal-artistische projecten.

Minister Van Brempt antwoordt in naam van minister Anciaux.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, eind vorig jaar besliste de minister van Cultuur over de verdeling van de subsidies voor sociaal-artistische projecten voor 2005. In totaal werden er 49 dossiers ingediend, waarvan 17 een toelage zullen krijgen. Dat is één project meer dan vorig jaar. De

Stassen

totale subsidiepot is ongewijzigd gebleven tegenover vorig jaar, namelijk 1.163.000 euro.

Mijn vraag is ingediend op 28 april. Als ik goed ben ingelicht, was toen de eerste schijf van de toegekende subsidies nog steeds niet gestort, terwijl deze storting volgens de eigen regelgeving van de minister in februari had moeten gebeuren. Ik heb niet gecontroleerd of dat inmiddels al is gebeurd.

Mevrouw de minister, wanneer wordt deze eerste schijf voor de erkende dossiers van sociaal-artistische projecten gestort? Dit soort vragen is hier al heel vaak gesteld. Er is altijd wel een verklaring voor. Meestal zal die verklaring wel geldig zijn, maar toch valt het op dat subsidies vaak zeer laatstijdig worden uitbetaald, terwijl dit volgens de regelgeving veel eerder had moeten gebeuren. Hoe komt het dat in dit geval de subsidies zo laat werden uitbetaald? Staan er maatregelen op stapel om te voorkomen dat dit nog eens zou gebeuren?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, in december 2004 nam minister Anciaux inderdaad een beslissing over de subsidiëring van de sociaal-artistische projecten voor het jaar 2005. U weet dat dit nog – voor de laatste keer – gebeurt op basis van een reglement. Voortaan worden deze werkingen, zowel voor de structurele als voor de projectmatige aanvragen, behandeld via het Kunstendecreet. De procedure voor de uitbetaling op basis van dit reglement kon pas begin 2005 worden opgestart, op het moment waarop ook de begroting voor 2005 operationeel was.

Normaal gezien zou de daadwerkelijke betaling van het eerste voorschot dus in februari hebben kunnen gebeuren. Omdat was vastgesteld dat door een administratieve vergissing hierop een vertraging zou ontstaan, gaf de minister de opdracht om tegelijk het eerste en het tweede voorschot uit te betalen. Daarmee zou de achterstand reeds in april ingehaald zijn. De inspecteur van Financiën gaf terzake echter een ongunstig advies. Hij stelde zich vragen bij het feit dat de minister voor vier projecten de negatieve adviezen niet volgde. U weet dat dit de procedure vertraagt, daar dan ook de minister van Begroting moet worden geraadpleegd. In overleg met minister Van Mechelen

werd intussen de uitbetaling van veertien van de zeventien projecten doorgevoerd, zodat ze in principe voor het einde van de maand de eerste twee voorschotten tegelijk op hun rekening zullen vinden. De drie andere projecten – waarvoor het subsidiebesluit langs de Vlaamse Regering moest gaan – werden afgelopen vrijdag goedgekeurd, zodat ook hier de uitbetaling onmiddellijk kan gebeuren.

We stellen vast dat sinds het begin van 2005 de timing van de uitbetalingen in het algemeen veel correcter wordt nageleefd dan in de vorige periode. Vergissingen zijn echter menselijk, en een ongunstig advies is steeds mogelijk. Anderzijds steekt de minister niet onder stoelen of banken dat hij zich mateloos ergert aan het feit dat er zich bij deze sector een tergende vertraging voordoet. De minister draagt immers, tegen de stroom in, de sociaal-artistische praktijken een zeer warm hart toe. Het zou nergens mogen gebeuren, maar dat net zij het slachtoffer zijn van een veel te trage uitbetaling, kan op geen enkele manier worden genuanceerd.

Intussen gaf de minister de opdracht prioritair de procedure voor de uitbetaling van de derde schijf op te starten, zodat daarop geen enkele vertraging kan ontstaan.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw duidelijke antwoord. Ik hoop dat de uitbetalingen van de subsidies in het kader van het nieuwe Kunstendecreet geen vertraging meer zullen oplopen, zodat we dit soort vragen niet meer hoeven te stellen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de bevordering van de participatie van laaggeschoolden aan het jeugdwerk

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Poleyn tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de bevordering van de participatie van laaggeschoolden aan het jeugdwerk.

Voorzitter

Minister Van Brempt antwoordt in naam van minister Anciaux.

Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, eind 2004 was er een studiedag van de Stichting P&V over de toegankelijkheid van het jeugdwerk in België, en dus ook in Vlaanderen. Een honderdtal verantwoordelijken uit het jeugdwerk was daar aanwezig. Het uitgangspunt was dat het belangrijk is participatie ook in het jeugdwerk te stimuleren omdat ze heel belangrijk is voor het leren van een democratische houding.

De rode draad doorheen de studiedag was dat er wel degelijk een probleem van toegankelijkheid bestaat, wat eigenlijk al langer bekend was. Wat nu echter duidelijker naar voren kwam dan in voorgaande onderzoeken, was dat de participatiegraad van kinderen en jongeren in het jeugdwerk heel sterk beïnvloed wordt door de opvoeding. Wanneer het specifiek over allochtone jongeren ging, werd zelfs benadrukt dat de sociaal-economische positie en de opleidingsvorm van doorslaggevend belang zijn voor participatie aan het georganiseerde jeugdwerk dan bijvoorbeeld de taal of andere cultureel-etnische factoren.

Het debat over de problematiek van de toegankelijkheid van het jeugdwerk is eigenlijk paradoxaal van aard. Het gaat niet alleen om het jeugdwerk, maar om een algemeen maatschappelijk probleem. De dualiteit die er vandaag nog is, heeft heel veel te maken met de onderwijsvorm die de jongeren volgen. Het jeugdwerk is wel een van de kanalen waarin dat merkbaar is, maar is niet het enige. Het is bovendien niet het enige dat daar oplossingen voor moet vinden.

Op dit moment is in het jeugdbeleid, in samenwerking met de sector, de voorbereiding bezig van het tweede Vlaams jeugdbeleidsplan, dat de concrete doelstellingen en acties moet bevatten die de Vlaamse Regering in het jeugdbeleid wil realiseren. We verwachten in dat algemeen jeugdbeleidsplan onder andere een hoofdstuk over het jeugdwerk. De recente discussies in het parlement over de nood aan diversiteit in het jeugdbeleid, over het steunen daarvan en over de resultaten van de

genoemde studie en de studiedag zouden in het Vlaamse jeugdbeleid beantwoord moeten worden.

Vanuit het idee dat diversiteit en toegankelijkheid in het jeugdwerk, maar ook in het hele jeugdbeleid, heel belangrijk zijn, wil ik aan de minister de volgende vragen stellen. Ik stel ze tegelijk ook een beetje aan u als minister van Gelijke Kansen. Hebt u kennis genomen van de resultaten van de studiedag over de toegankelijkheid van het jeugdwerk? Welke conclusies werden daaruit getrokken? Hoe zullen ze geïmplementeerd worden, met name in het Vlaams jeugdbeleidsplan? Op dit ogenblik horen we daarover weinig positieve berichten van de Vlaamse Jeugdraad. Het stukje over diversiteit wordt nogal mager gevonden. Wat mogen we verwachten van de Vlaamse minister van Jeugd?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer de voorzitter, collega's, het kabinet van minister Anciaux heeft het verslagboek van de hand van de heer Pelleriaux ontvangen. Dat verslagboek is daar ook goed gekend, niet het minst omdat de adjunct-kabinetschef van de minister, de heer Redig, bij de opzet van het P&V-project 'Beter samen? Jongeren voor toegankelijk jeugdwerk!?' nauw betrokken was bij zowel de studiedag als de opmaak van het verslagboek.

Het boek en het project vinden bovendien een belangrijke bron van inspiratie in het beleidsgericht onderzoek dat in 2004 in opdracht van de Vlaamse administratie, afdeling Jeugd en Sport werd aangestuurd, namelijk 'Maatschappelijke participatie van jongeren – Bewegen in de sociale, vrijetijds- en culturele ruimte', een onderzoek van mevrouw Smits van de vakgroep Sociologie van de onderzoeksgroep TOR. Dit kan als bewijs worden gezien dat de problematiek reeds eerder dan vandaag door de minister onderkend werd.

We kunnen u ook met een gerust geweten vertellen dat deze bundeling niet nodig was om tot bepaalde beleidsconclusies te komen. Reeds een hele tijd besteedt de Vlaamse overheid, en de afdeling Jeugd en Sport in het bijzonder, de nodige aandacht aan deze problematiek. We hebben hierin steeds een dubbele beleidsvisie gehanteerd die in deze commissie al vaker aan bod kwam. We zien immers doelgroepsspecifieke werkingen naast

Van Brempt

inclusieve werkingen staan. Diversiteit in het aanbod kan het enige antwoord zijn op de diverse vragen van het publiek.

Anderzijds mag niet vergeten worden dat de problematiek zich vooral in de gemeentes voordoet, bij het lokale jeugdwerk, en dat de Vlaamse overheid in dezen bijna nooit direct kan aansturen. Zo beslisten we reeds in 2003, bij de totstandkoming van het decreet houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten, om blijvend middelen vrij te houden voor de toegankelijkheid van het jeugdwerk. Toegankelijkheid van het jeugdwerk werd zelfs een expliciet kwaliteitshoofdstuk voor de lokale jeugdwerkbeleidsplannen.

Jaarlijks wordt ten minste 2.851.000 euro op basis van sociaal-geografische indicatoren verdeeld onder de Vlaamse gemeentebesturen voor de ondersteuning van jeugdwerkinitiatieven die de toegankelijkheid van het jeugdwerk verhogen voor alle kinderen en jongeren. Ook jeugdwerkinitiatieven die werken met kinderen en jongeren die zich in een sociaal-cultureel of sociaal-economisch zwakke positie bevinden, kunnen met deze middelen worden ondersteund. Voor 2005 gaat het over 3.006.700 euro. Antwerpen ontvangt het hoogste verhoogde trekkingsrecht, namelijk ruim 861.000 euro. Meseen ontvangt de laagste subsidie, met slechts 291 jongeren onder de 25 jaar, namelijk 1.223 euro.

Tot de sociaal-geografische indicatoren die worden gehanteerd, behoort ook een cluster indicatoren die wijst op lage scholing, namelijk het aantal kinderen en jongeren dat bepaalde types van het buitengewoon lager en secundair onderwijs volgt, het aantal jongeren in het deeltijds onderwijs en het aantal jongeren in het voltijds beroepssecundair onderwijs. Dit beantwoordt volledig aan één van de voornaamste conclusies uit het onderzoek, namelijk dat vooral de scholingsgraad een belangrijke rol speelt bij het al dan niet participeren. Er kan worden overwogen om bij een eventuele wijziging van het decreet naar aanleiding van een nieuwe planningsperiode, het aantal sociaal-geografische indicatoren te beperken tot die voornaamste cluster. Op dit ogenblik zijn er 41 gemeentes die

van dat extra trekkingsrecht genieten. Hiertoe behoren zowat alle Vlaamse centrumgemeentes.

Binnen de Vlaamse permanente reflectiegroep lokaal en provinciaal jeugdwerkbeleid die door de afdeling Jeugd en Sport en het kabinet van minister Anciaux wordt geleid en waarbij naast de vertegenwoordigers van provincie- en gemeentebesturen ook het jeugdwerk betrokken is, loopt nog een ander beleidsinitiatief. Er werd een aparte werkgroep opgericht met als doel een leidraad toegankelijkheid klaar te stomen die lokale besturen en jeugdwerkinitiatieven moet helpen bij het nemen van effectieve maatregelen om de toegankelijkheid van het jeugdwerk te verbeteren. Niet alleen de administratie en het kabinet van minister Anciaux zijn daarin vertegenwoordigd, maar ook de gemeentes en de provincies, alsook jeugdwerkers met de nodige praktijkervaring. Deze leidraad zou ten laatste begin volgend jaar van de pers moeten rollen.

Daarnaast proberen we een zo divers mogelijk jeugdwerklandschap te behouden. Een divers aanbod biedt immers ook kansen op bredere participatie, in het bijzonder van de doelgroepen met een lage scholing. Experimenten met nieuwe werkvormen en methodes die voldoende Vlaamse relevantie hebben, kunnen steeds ondersteuning krijgen via de experimentele middelen van het decreet Vlaams jeugdbeleid.

Het al dan niet participeren heeft soms kleine oorzaken. Ik geef u een voorbeeld. Toen minister Anciaux leider was, kreeg hij van de school of de gemeente alle adressen van kinderen en jongeren van een bepaalde leeftijd en schuimde hij aan het begin van het werkjaar de verschillende adressen af op zoek naar nieuwe leden. De privacywetgeving verhindert tegenwoordig scholen en gemeentebesturen om deze adressen vrij te geven. De inschrijvingen beperken zich dan ook al te vaak tot die kinderen wier ouders in het sociaal-culturele netwerk van de gemeente actief zijn, of wier ouders zelf positieve ervaringen hebben met het jeugdwerk. We moeten erover waken dat nieuwe goedbedoelde regels geen dergelijke negatieve effecten ressorteren.

Anderzijds is het voor beleidsmakers niet altijd evident om heel concrete acties te ondernemen, zeker niet op het Vlaamse niveau. Jeugdwerkinitiatieven staan terecht heel erg op hun autonomie en de overbevraagde vrijwilligers kunnen

Van Brempt

niet voor alles verantwoordelijk worden gesteld. Niet-participatie kan immers een symptoom zijn van een veel breder persoonlijk en maatschappelijk probleem. Dergelijke problemen vragen dikwijls comprehensieve antwoorden vanuit verschillende domeinen en actoren. Het jeugdwerk alleen kan er niet verantwoordelijk voor worden gesteld, evenmin als het jeugdwerkbeleid op zich. De scholingsgraad, zowel van de kinderen als van de ouders, kan een belangrijke indicator zijn voor achterstand in verschillende sferen, niet alleen in de sociaal-culturele sfeer.

Het is nog voorbarig om te antwoorden op de vraag hoe de beleidsconclusies in het tweede jeugdbeleidsplan concreet zullen worden geïmplementeerd. De communicatieve planning is immers nog volop bezig. Toch wil ik een tipje van de sluier lichten. De insteek van minister Anciaux voor mogelijke oplossingen kent u intussen al. Hij gaf ze uitvoering weer in zijn beleidsnota Jeugd. Diversiteit is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Bij het jeugdwerk staat de nodige aandacht voor het brede aanbod bovenaan. Voor het decreet lokaal jeugdwerkbeleid lijkt er in de communicatieve planning in elk geval een consensus te bestaan over de verdere extra inzet van middelen op een thema als diversiteit of toegankelijkheid. In de voorlopige teksten die in het kader van het hoofdstuk jeugdwerk worden gehanteerd, is in elk geval de strategische doelstelling opgenomen, met name het verhogen van de toegankelijkheid van het jeugdwerk. Voorlopige operationele doelstellingen daarbij zijn het stimuleren van de positieve beeldvorming over het jeugdwerk, de creatie van een aan een doelgroep aangepast aanbod, het meer toegankelijk maken van het jeugdwerkeraanbod voor specifieke doelgroepen – laaggeschoolden, mensen met een handicap en etnisch-culturele minderheden – en ten slotte het leveren van inspanningen voor de tewerkstelling van laaggeschoolde jongeren in de sector. Het is echter te vroeg om ons hierin vast te rijden. Alles suggesties zijn uiteraard welkom.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de minister, ik ga volledig akkoord met de stelling dat we steun moeten verlenen aan een divers jeugdbeleid. Ook

tijdens vorige debatten hebben we dat al duidelijk gemaakt.

Ik ga er ook mee akkoord dat we de lokale jeugdwerkbeleidsplannen verder moeten stimuleren om de toegankelijkheid aan te pakken. Ik ben ook tevreden te horen dat de leidraad voor de lokale besturen er zal komen, want het is moeilijk om alles in de praktijk om te zetten. Het is een moeilijke discussie en het is moeilijk om resultaten te boeken.

Mevrouw de minister, ik ga akkoord met uw opmerking dat het jeugdwerk niet ter verantwoording kan worden geroepen voor de soms aanwezige dualisering, en dat we het jeugdwerk gewoon kunnen stimuleren.

Een aantal ideeën, die ik al heb gelezen in adviezen van de Jeugdraad, vind ik niet meer terug. Het gaat bijvoorbeeld over het duidelijker stimuleren van de structurele samenwerking tussen verschillende organisaties, zoals tussen de klassieke scoutvereniging en een jeugdhuis met allochtone jongeren. Over deze suggestie heb ik niets meer gehoord.

Een andere suggestie was dat we de landelijke jeugdwerkinitiatieven meer kunnen stimuleren om een diversiteitsbeleid te voeren. In de praktijk doen ze dat al, maar de Jeugdraad heeft zelf gesuggereerd om dat nog meer te stimuleren.

We hebben ook vaak de suggestie gehoord om toegankelijkheid niet enkel te bekijken voor het jeugdwerk, maar het ruimer te beschouwen voor de hele vrijetijdsector. Het gaat dan niet alleen over de klassieke jeugdbewegingen, maar ook over sportverenigingen en jeugdhuisen. Ik wil vragen om in het jeugdbeleidsplan niet enkel over diversiteit te spreken in het hoofdstuk jeugdwerk, maar het ruimer te benaderen. Een en ander wordt bevestigd door de resultaten van het onderzoek van socioloog Pelleriaux, waaruit blijkt dat de factor scholing minder sterk is als het over jeugdhuisen gaat. Daar is de vermenging van het doelpubliek sterker dan bij de klassieke jeugdorganisaties of de klassieke sportverenigingen.

Ik ben ervan overtuigd dat de minister dat effectief ter harte neemt, en we zullen deze aangelegenheid verder opvolgen.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de minister, in uw laatste zin had u het over suggesties. Een van de problemen is dat een aantal diversiteitsbevorderende initiatieven veel te lang in de experimentele fase blijven steken. Daardoor moeten ze lang bezig zijn met het in stand houden van het initiatief, zodat ze elk jaar opnieuw subsidies kunnen krijgen, waardoor ze vaak veel minder energie kunnen investeren in het werk waarvoor ze zijn bedoeld.

Ik hoop dat in het nieuwe beleidsplan een aantal experimenten, die voldoende rendeerden ten aanzien van allochtone jongeren en andere kansarme jongeren, een structurele ondersteuning krijgen, zodat ze zich minder moeten bezighouden met overleven en kunnen werken aan de zaken waarvoor ze zijn bedoeld.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de voorbereidingen voor het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Rombouts tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de voorbereidingen voor het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan.

Minister Van Brempt antwoordt in naam van minister Anciaux.

Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, in het decreet Vlaams jeugdbeleid staat dat de Vlaamse Regering een geïntegreerd jeugdbeleidsplan voorlegt aan het Vlaams Parlement, anderhalf jaar na het begin van elke legislatuur, dus ten laatste in december van dit jaar.

Bij de bespreking van de beleidsnota Jeugd werd er reeds op gewezen dat voorbereidende gesprekken zijn gestart en dat opnieuw – terecht – voor een interactieve en dialogerende aanpak werd gekozen. Het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan moet de concrete doelstellingen en acties bevatten

die deze Vlaamse Regering wil realiseren in verband met jeugdbeleid.

In het kader van het voorbereidingsproces organiseerde de afdeling Jeugd en Sport van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op 23 april een discussiedag over het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2005-2009. Ik heb kunnen vaststellen dat het een zeer boeiende dag was, met de nodige stof tot discussie, die bovendien sterk gewaardeerd werd door de deelnemers. Er komen natuurlijk ook een aantal kritische bedenkingen naar boven.

Daarom leek dit me het ideale moment om in deze commissie even stil te staan bij de vormgeving van het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan. Mijn vraag is al een tijdje geleden ingediend en het plan is ondertussen ongetwijfeld verder gevorderd. Ook de Vlaamse Jeugdraad heeft ondertussen fijn werk geleverd en een advies uitgebracht. Sta me toe dat ik hiernaar verwijs.

Ik wil stilstaan bij de grote diversiteit van de teksten en de vormgeving. Het tweede Vlaams Jeugdbeleidsplan moet de concrete invulling zijn van waar we naartoe willen met het Vlaams jeugdbeleid. De concrete invulling is het moeilijkste deel, maar we moeten dat wel doen, aangezien we anders geen beleid kunnen voeren.

Enkele beleidsrotondes waren reeds zeer goed uitgewerkt met concrete acties, zoals het fuiven en het op kamp gaan. Hier kon efficiënt werk worden geleverd. Op basis van deze teksten kon worden gediscussieerd over de te volgen weg. Er waren ook meerdere hoofdstukken, bijvoorbeeld over jeugdwerk, sport en welzijn, waarvoor nog geen samenhangende teksten beschikbaar waren. Hierdoor was een gerichte discussie bijzonder moeilijk. Rond enkele thema's kon concreet over acties worden gediscussieerd, terwijl andere thema's nog alle richtingen uit konden en de acties nog zeer vaag waren.

De Vlaamse Jeugdraad geeft hierover een duidelijk signaal. In het begin kwam het proces veel te traag op gang, daarna moest alles veel te snel gaan, en voor bepaalde hoofdstukken heeft de Jeugdraad de indruk dat de startblokken nog niet in zicht zijn.

Een aantal voor het jeugdwerk belangrijke bekommernissen, die in voorgaande discussies

Rombouts

meermaals aan bod kwamen, hebben geen plaats gekregen in de teksten. Het jeugdwerk is hier terecht ongerust over, want de indruk bestaat dat hun verzuchtingen niet worden gehoord.

Omdat sommige teksten nog heel vaag of onbestaande waren, werd de discussie moeilijk en werden sommige werkgroepen louter brainstormmomenten, met als gevolg dat concrete afspraken werden uitgesteld. De Vlaamse Jeugdraad verwoordt dat gevoel zeer goed door te stellen dat participatie neerkomt op in dialoog gaan en elkaar vertellen waarom ideeën soms wel en soms niet realiseerbaar zijn. Op de brainstormmomenten hebben de betrokkenen daar niet de kans toe. Daardoor krijgen ze het gevoel dat ze geen duidelijke inspraak hebben.

Ik wil graag vernemen of de minister nog een mogelijkheid ziet om rekening te houden met gevoeligheden of punten die tijdens de discussiedag werden aangehaald of die in het advies van de Vlaamse Jeugdraad worden weergegeven. Ik wil het graag hebben over een aantal concrete punten waarover werd gediscussieerd tijdens de discussiedag. Ze zijn immers heel belangrijk voor de jeugdsector en voor de verdere planning van het tweede Vlaams Jeugdbeleidsplan.

Het jeugdwerk pleit voor decretale rust. Dit punt kwam reeds aan bod tijdens de bespreking van de beleidsnota. Toch hadden de aanwezigen op de discussiedag het gevoel dat de overheid een hele aanpassing van het decreet voor ogen had. Toen werd heel duidelijk gesteld dat het inpassen van de noden voor kinderrechten niet mag leiden tot een zoveelste gedaantewisseling van het decreet. Ook in het advies wordt de vraag gesteld of de lokale jeugdwerkers wel vragende partij zijn voor een hele verandering van het decreet.

Bij de bespreking van de beleidsnota werden een aantal prioriteiten naar voren geschoven. Toen werd reeds gezegd dat een aantal prioriteiten uit het vorige beleid, best nog de nodige aandacht zouden krijgen aangezien de problemen nog niet werden opgelost. Concreet werd gesproken over de jeugdinfrastructuur. Tijdens de discussiedag werd heel sterk benadrukt dat de jeugdinfrastructuur een belangrijk punt is dat moet worden opge-

nomen in de teksten. De jeugdinfrastructuur blijft een heikel punt vormen en moet worden aangepakt.

In het advies van de Vlaamse Jeugdraad werden een aantal punten naar voren geschoven die nog niet werden opgenomen in het teksten van het Vlaams Jeugdbeleidsplan. Het proces is al gevorderd. Ik vraag me af of de minister nog mogelijkheden ziet om de thema's alsnog op te nemen en zo ja, op welke manier.

De sector zelf heeft duidelijk gevraagd om ook de kampweiden op te nemen in het thema 'op kamp gaan'. Dat thema was erg goed uitgewerkt zodat over concrete acties kon worden gepraat. De kampweiden kwamen echter niet aan bod. Ook in het advies van de Vlaamse Jeugdraad, dat onder tussen is uitgekomen, staan een aantal concrete punten. Ik vraag u om ook de nodige aandacht te besteden aan die punten, want ze zijn belangrijk voor de sector.

Hoe evalueert de minister de discussiedag? Hoe zal het verdere proces verlopen? Welke wegen zullen de teksten stap voor stap doorlopen? Is het voor de minister wenselijk en mogelijk dat er nog een discussiedag of iets dergelijks wordt georganiseerd om de 'finale teksten' te bespreken? Een aantal teksten bevonden zich immers nog in de beginfase. Om echt te participeren moeten ook de finale teksten kunnen worden besproken.

Erkent de minister de problemen inzake het uitbouwen of verbeteren van jeugdinfrastructuur en zal deze beleidsprioriteit, inclusief concrete acties, opgenomen worden in het nieuwe Jeugdbeleidsplan? Dit puntje is al een aantal keer aan bod gekomen: tijdens de bespreking van de beleidsnota, tijdens de discussiedag en blijkbaar ook tijdens eerdere discussies. Kan er duidelijkheid over worden verschaft?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, al van bij de start van de opmaak van het plan is in de daartoe aangestelde stuurgroep voor gekozen een discussiedag te organiseren. De hoofdbedoeling was om op die dag een overzicht van de inhoudelijke stand van zaken te brengen en om mensen die nog niet bij

Van Brempt

het proces betrokken waren, erbij te betrekken en hen de kans te geven om hun opmerkingen of aandachtspunten mee te delen. De discussiedag beantwoordde aan deze initiële verzuchtingen. In die zin kan de dag dan ook positief worden geëvalueerd.

Voor de opmaak van het plan werd per thema een redacteur aangesteld. Deze redacteurs hebben nu de opdracht gekregen om de teksten aan te passen, rekening houdend met de meest relevante opmerkingen die werden gemaakt. Er werd aan de aanwezigen op de terugkoppelingsdag ook meegegeven dat men ook na de discussiedag reacties en suggesties kon doorspelen aan de redacteurs of aan de afdeling Jeugd en Sport. Het proces is dus nog niet ten einde.

Alle teksten worden bovendien nog voorgelegd aan een reflectiegroep die speciaal voor de opmaak van dit plan werd samengesteld. Deze reflectiegroep komt voor een vierde keer bijeen eind mei. We hebben ervoor gekozen om in eerste instantie zoveel mogelijk input vanuit het middenveld te verzamelen. De redacteurs gingen hiervoor te rade bij mensen uit het veld.

De voorstellen hebben vaak ook betrekking op beleidsdomeinen waar ook andere ministers bevoegdheid voor dragen. Het spreekt vanzelf dat deze voorstellen ook nog grondig worden besproken met de betrokken collega's van de Vlaamse Regering en hun administraties. Die gesprekken starten zo snel mogelijk, waarschijnlijk halverwege juni.

Er moeten dus zeker nog knopen worden doorgehakt, maar ik beschouw dit niet als een probleem. Decretaal hebben wij immers tijd tot het einde van dit jaar om het Vlaams Jeugdbeleidsplan op te stellen. Het is te vroeg om ons al definitief uit te spreken over de vraag of er nog een tweede terugkoppelingsdag nodig zal zijn. Van bij het begin werd ervoor geopteerd dat alle betrokkenen maximaal kunnen participeren bij de opmaak van het plan. Indien blijkt dat dit bij bepaalde thema's nog onvoldoende zou zijn gebeurd, dan kan er overwogen worden om extra vergaderingen of overleg te organiseren.

De stuurgroep die heel het proces van de opmaak opvolgt, moet nagaan wat hiervoor haalbaar is

binnen de vooropgestelde timing. Ook niet onbelangrijk is dat de Vlaamse Jeugdraad formeel om advies zal worden gevraagd over de teksten. Dit zal gebeuren na de administratieve toetsing en het overleg met de betrokken collega's in de Vlaamse Regering en vooraleer de tekst ter goedkeuring aan de regering wordt voorgelegd.

Minister Anciaux is er inderdaad van op de hoogte dat het jeugdwerk zich zorgen maakt over de lokale jeugdwerkinfrastructuur. Dit probleem zal dan ook in het jeugdbeleidsplan aan bod komen. Alleen is op dit ogenblik nog niet beslist op welke wijze dit het best gebeurt en welke acties de minister concreet kan opnemen om dit lokale probleem op te lossen. Een mogelijk denkspoor is om jeugdwerkinfrastructuur op te nemen als een volgende prioriteit in het decreet lokaal jeugdwerkbeleid, maar misschien zijn nog andere manieren denkbaar. De minister wil dan ook nog even wachten om concrete acties voor te stellen. Immers, een en ander hangt tevens af van de uitkomst van de oefening inzake planlastvermindering die op dit ogenblik door de Commissie voor Cultuur wordt opgezet.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad een goede zaak dat de mensen van de jeugdsector vanaf het begin betrokken zijn bij deze aangelegenheid.

Ik wilde een aantal bekommernissen meegeven. Ik begrijp dat er aandacht voor is en dat zal worden nagegaan of er effectief ook vraag is om eventueel extra informatierondes te houden. De terugkoppeling met de reflectiegroep is zeer belangrijk, waarbij duidelijk wordt afgestemd hoe het verdere verloop zal gebeuren. Ik wil er nog eens de aandacht op vestigen dat ten volle rekening zal worden gehouden met de noden en de vragen van de sector.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Herman Schueremans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van een culturele investeringsmaatschappij

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schueremans tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van een culturele investeringsmaatschappij.

Minister Van Brempt antwoordt in naam van minister Anciaux.

De heer Schueremans heeft het woord.

De heer Herman Schueremans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in de beleidsnota 2004-2009 wordt terecht aandacht besteed aan de culturele industrieën. Er zou bovendien onderzocht worden of het opportuun en efficiënt is een culturele investeringsmaatschappij op te richten.

Een culturele investeringsmaatschappij kan onder meer risicokapitaal investeren in bedrijven die hun cultureel product wensen te commercialiseren en te exporteren. Voorlopig is dat allemaal nog een beetje vies in Vlaanderen, maar vroeg of laat – en liever vroeg – moeten we erdoor. Vanwege onder meer hun meer commerciële karakter vallen dergelijke initiatieven vandaag veelal uit de boot van de klassieke ondersteuning vanwege de overheid, zijnde subsidies. Een culturele investeringsmaatschappij zou zich dan kunnen richten naar bijvoorbeeld pop- en rockartiesten, designers, filmmakers – tussen haakjes: felicitaties aan de gebroeders Dardenne uit de Ardennen – modeontwerpers, theaterproducenten, uitgeverijen en dergelijke en hen toelaten nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

Graag hadden een heleboel mensen uit deze dynamische sector samen met mij van de minister het volgende vernomen. Wat is de stand van zaken in dit dossier? Indien een en ander positief wordt geëvalueerd, hoe en onder welke koepel zal de culturele investeringsmaatschappij opgezet worden? Zal die, zoals we in pers hebben gelezen, haar plaats vinden binnen de PMV, die als investeringsmaatschappij de beslissingen van de Vlaamse Regering uitvoert?

Met welke kapitaalsbehoeften wordt rekening gehouden voor het opzetten van een dergelijk

fonds? Wordt het kapitaal voor de investeringsmaatschappij opgebouwd door de Vlaamse overheid of ook door privé-partners? Welke privé-partners komen in aanmerking? Kunnen de banken, die altijd de mond vol hebben van cultuur, misschien eens verplicht worden om hier aan mee te werken? Hoe zullen desgevallend privé-middelen aangetrokken worden, en wordt tevens in stimulansen voorzien indien privé-personen middelen verstrekken aan de culturele investeringsmaatschappij?

Binnen welke termijn wordt verwacht dat het investeringsfonds operationeel zal zijn?

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de minister, waar zal het geld vandaan komen? Ik heb geen kritiek op het systeem van de op te richten culturele investeringsmaatschappij. Ik vrees echter dat het geld dat er zal worden ingepompt als een soort eenmalige investering om de zaak op te starten – want zo werken dergelijke initiatieven – afkomstig zal zijn van de culturele middelen, terwijl het eigenlijk economische middelen zijn. Die kunnen worden verkregen door de verkoop van Arbed- of andere aandelen.

Vandaar mijn niet-vrijblijvende vraag: zijn het middelen die binnen de meerjarenbegroting beschouwd worden als middelen voor cultuur en daar een afname van zijn, of zijn het middelen die in de meerjarenbegroting worden beschouwd als middelen die afkomstig zijn van ergens anders, en die economisch kunnen worden ingezet indien ze economisch gegenereerd zijn?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik zou uw vragen over de oprichting van een culturele investeringsmaatschappij heel graag omstandig willen beantwoorden, maar ik kan dat in de gegeven omstandigheden nog niet. Zoals uit de antwoorden zal blijken, is het beleid voor de cultuurindustrieën nog in volle ontwikkeling en is het daarom niet opportuun nu al vooruit te lopen op een aantal conclusies die nog worden voorbereid. De antwoorden zijn dus nog voorlopig en onvolledig. Ik stel voor dat we op dit onderwerp nog terugkomen als er meer duidelijkheid is.

Van Brempt

Binnen een projectgroep worden momenteel de eerste lijnen van een beleidsinstrument voor de cultuurindustrieën uitgetekend. In juni zal een blauwdruk worden opgeleverd waarin volgende elementen worden opgenomen: een aflijning van de doelgroep die voor het nieuwe beleidsinstrument in aanmerking komt, een explicitering van de doelstelling en de termijn die daarvoor gegeven wordt en, ten slotte, een globale invulling en structurering van het nieuwe beleidsinstrument. Deze blauwdruk zal vervolgens worden besproken binnen een ruimere reflectiegroep, waarbij zeker ook de diverse subsectoren zullen worden geraadpleegd.

De projectgroep werd gevraagd advies uit te brengen over de positionering van het beleidsinstrument binnen de overheidsstructuur. In juni zal via de blauwdruk een voorstel van positionering worden gemaakt. Het lijkt me voorbarig om daarover nu al concrete uitspraken te doen.

De investeringsfunctie richt zich op de productie, promotie en/of distributie van kwalitatieve economische cultuurproducten. De investeringsfunctie is slechts één aspect van het beleidsinstrumentarium en kan bijvoorbeeld bestaan uit het nemen van kapitaalparticipaties en het verlenen van achtergestelde leningen. Hoe groot de kapitaalbehoefte zal zijn, is op dit moment onmogelijk juist in te schatten.

Momenteel wordt de mogelijkheid onderzocht om privé-partners te betrekken bij een en ander. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan een betrokkenheid van banken of risicokapitaalverstrekkers. Ik ga ervan uit dat de overheid niet zozeer zelf een kapitaal moet opbouwen, dan wel voldoende garanties moet verstrekken, waardoor het voor privé-partners interessant wordt om het kapitaal mee te helpen opbouwen.

Op basis van de resultaten van de blauwdruk zal worden nagegaan op welke manieren het beleidsinstrument privé-middelen kan aantrekken. Naar analogie met bijvoorbeeld het kringlopfonds, dat in het verleden werd opgebouwd, durf ik vermoeden dat het mogelijk moet zijn privé-gelden aan te trekken. Ook hier geldt de regel dat de overheid voldoende waarborgen zal moeten aanreiken. Of in echte stimulansen moet worden voorzien, kan

ik in deze fase van de voorbereiding niet uitmaken.

De streefdatum voor de opstart van de operationalisering van het beleidsinstrument is januari 2006. Dat is erg kort dag, maar heeft een duidelijke reden. Een beleid voor de cultuurindustrieën is in mijn visie minstens gedeeltelijk complementair aan het kunstenbeleid. Vermits het Kunsten-decreet van start gaat op 1 januari 2006 is er ook nood aan een complementair luik voor de cultuurindustrieën vanaf die datum. Ik wil wel benadrukken dat de opstart in januari 2006 erg omzichtig zal moeten gebeuren. Het zou niet verstandig zijn om het hele project al meteen in gevaar te brengen door steun te verlenen aan te weinig doordachte of te wilde initiatieven.

De heer Stefaan De Ruyck: Mijnheer Stassen, u denkt dat de middelen voor de cultuurindustrie ten koste zullen gaan van de middelen voor het kunstenbeleid. Zoals al eerder gezegd, klopt dat niet. Bij het beleid betreffende de cultuurindustrie gaat het vooral om een soort fonds dat – hopelijk – steeds wordt aangevuld. Daarbij is geweten dat er een aantal zuivere kostenposten zullen zijn. Als het kapitaal van elders komt, moet er wel worden gezorgd voor een rendement. Zeker in het begin moet dat als een kostenpost worden opgenomen in de begroting.

Er moet ook rekening worden gehouden met het feit dat initiatieven die ondersteuning krijgen, failliet zullen gaan. Na een termijn van, meestal, 3 jaar zien we dat er een aantal mislukkingen zijn. Hopelijk worden die dan gecompenseerd door enkele successtories. De kans bestaat echter dat een deel van het kapitaal teloorgaat. Dat moet dan worden aangevuld. Ten slotte zijn er ook nog werkingskosten voor de cultuurindustrie.

Die drie kosten moeten in de begroting worden opgenomen. Daarvoor moeten nieuwe middelen worden ingeschreven. Het kapitaal dat dient voor de injecties moet uit een soort rollend fonds komen. Die middelen moeten niet als verloren worden beschouwd. Bij subsidies is dat wel het geval.

Het ene mag niet ten koste gaan van het andere. Het nieuwe beleidsinstrumentarium ontstaat en wordt ontwikkeld naast de klassieke mogelijkheden tot subsidiëring. We hopen wel dat de druk op het klassieke systeem wordt verlicht.

De voorzitter: De heer Schueremans heeft het woord.

De heer Herman Schueremans: Mijnheer De Ruyck, is ook nagegaan hoe een en ander in Ierland werkt? Wat zijn daar de ervaringen? Gaat er geld verloren? Hoe worden middelen gerecupereerd? Ik neem aan dat U2 heel veel geld heeft terugbetaald aan de Ierse staat.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp zeer goed dat u behoedzaam bent bij het formuleren van een aantal zaken.

In de politiek stellen we dikwijls een slingerbeweging vast. Vlaanderen heeft de GIMV opgericht. Die is zo succesvol dat we de maatschappij verkopen. De andere twee gewesten gebruiken die instellingen niet alleen om, als het even kan, verstandige beleggingen te doen, ze investeren ook in zogenaamd kwetsbare sectoren.

In de portefeuille van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij van Brussel zitten bijvoorbeeld filmzalen. Het risico dat een deel van het geld verdwijnt, wordt dan ook aanvaard. Vlaanderen was het eerste gewest om een investeringsmaatschappij op te richten. De aanpak is zozeer verzakelijkt dat een en ander heeft geleid tot een economische benadering van strategische sectoren. Jaren later merken we dat er eigenlijk iets ontbreekt. Dit is geen kritiek, ik vind dit gewoon een grappige vaststelling.

Ik wil hier nogmaals benadrukken dat het voor de publieke opinie en voor de toekomstige begunstigden duidelijk moet zijn dat het hier niet om een alternatieve subsidiemachine gaat. De heer Schueremans heeft terecht verklaard dat we hierover geen misverstand mogen laten bestaan, onze logica moet duidelijk zijn. Door middel van kapitaalparticipatie en achtergestelde leningen willen we bepaalde sectoren een duwtje in de rug geven. Nadien moeten die sectoren zichzelf verder ontwikkelen.

Ik heb op de website van de administratie Cultuur het eindrapport van de in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap uitgevoerde studie 'Culturele investeringsfondsen in Catalonië en Québec

en hun relevantie voor Vlaanderen' gevonden. De in Catalonië gehanteerde aanpak lijkt sterk op het verstrekken van subsidies. Ik vind de in Québec gevolgde logica veel sterker.

We moeten geen nieuw fonds oprichten om als een soort Sinterklaas geld te verdelen. We moeten benadrukken dat bepaalde culturele sectoren baat hebben bij kapitaalparticipaties en bij achtergestelde leningen. We moeten bijgevolg privé-investeerders hierbij trachten te betrekken. De inbreng van het investeringsfonds in bepaalde initiatieven moet privé-investeerders verleiden of overtuigen om hier ook geld in te steken.

Op die manier zouden we de bekommernissen van de heer Stassen kunnen wegwerken. Het mag geen zuiver publiek verhaal worden, het mag niet om subsidies gaan. Kapitaalparticipaties kunnen immers een enorm hefboomeffect hebben. De heer Stassen wil de bankiers verplichten hieraan mee te werken, maar ik vind dat we veeleer moeten trachten hen te overtuigen. Het rendement van de investeringen moet worden gegarandeerd. Deze garantie zal uiteraard minder dan de eigenlijke investeringen kosten.

De minister heeft erop gewezen dat we niet veel tijd meer hebben. Indien het lukt een dergelijk fonds op 1 januari 2006 van start te laten gaan, zal ik dit met verbazing en respect toejuichen. Ik vrees evenwel dat het enkel mogelijk zal blijken op 1 januari 2006 een op publieke leest geschoeid fonds van start te laten gaan. Dit fonds zal enkel over middelen van de Vlaamse Gemeenschap kunnen beschikken. Het oprichten van een fonds waarin onder meer pensioenfondsen risicokapitaal inbrengen, zoals in Québec is gebeurd, zal waarschijnlijk meer tijd kosten. Indien het zou lukken, zou ik dat schitterend vinden. Indien op 1 januari 2006 een fonds van start gaat waarin enkel de organen van de Vlaamse Gemeenschap participeren, zou ik hier niet kwaad om zijn. In dat geval hoop ik evenwel dat de Vlaamse overheid de oorspronkelijke doelstelling zal handhaven en het fonds zo snel mogelijk voor privé-partners zal openstellen.

Ik zeg dit alles niet enkel als een reactie op de opmerkingen van de heer Stassen. Ik ben er namelijk absoluut van overtuigd dat de aanwezigheid van privé-partners in een investeringsmaatschappij de investeringsorthodoxie kan waarborgen en

Vanackere

voor de toepassing van bepaalde zakelijke criteria op de culturele sector kan zorgen. Zoals de heer Schueremans daarnet al heeft gezegd, zijn die criteria niet noodzakelijk vies. De culturele actoren die momenteel goed werk leveren, zijn behoorlijk zakelijk bezig. De aanwezigheid van privé-partners lijkt me de beste waarborg voor de toepassing van die zakelijke criteria. Zij zouden immers ook hun inbreng krijgen inzake de methodologie.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Ik heb nog meegeschreven aan het PMV-decreet tijdens de vorige legislatuur. De PMV is opgericht omdat de zich bij de VPM bevindende aandelen van de GIMV niet langer als strategische beleidsruimte kunnen worden beschouwd. Aangezien het hier om een beursgenoteerde maatschappij gaat, moeten immers puur economische wetmatigheden worden gevolgd.

De PMV werd opgericht als een moederbedrijf dat veel dochterondernemingen kan krijgen. Ondertussen zijn trouwens al een aantal dochtermaatschappijen, bijvoorbeeld de BAM, opgericht. Ik meen dan ook dat een culturele investeringsmaatschappij bij wijze van spreken morgen kan worden opgericht. De PMV beschikt hiervoor over voldoende knowhow. Bovendien beschikken we, dankzij de PMV, reeds over het juridisch kader.

Ik wil er trouwens op wijzen dat de GIMV nog steeds aandelen van Kinopolis bezit. Ik veronderstel dat Kinopolis rendabeler is dan een aantal bioscopen in Brussel.

Op een bepaald ogenblik zal dit fonds van start moeten gaan. Tenzij een of ander fonds van een of andere privé-instelling hierin wil investeren, zal de overheid voor het geld moeten zorgen. De Vlaamse Regering wil 1 miljard frank in Vlabinvest steken. Op een bepaald ogenblik zal dat geld moeten worden gestort. Pas dan zal de werking van start kunnen gaan. Stel dat u op 1 januari 2006 wilt starten met 25 miljoen euro, dan moet dat geld er zijn. Mijn grote bezorgdheid is dat dit niet uit de cultuurgelden mag worden gehaald omdat het dan niet meer voor andere dingen kan worden gebruikt.

Mijnheer Schueremans, ik zal ermee voor helpen ijveren dat banken verplicht worden om te inves-

teren in cultuur, als u me erbij helpt dat bedrijven verplicht worden een bepaald aantal allochtonen tewerk te stellen.

De heer Herman Schueremans: Voor mij is dat geen enkel probleem.

De voorzitter: De heer De Ruyck heeft het woord.

De heer Stefaan De Ruyck: Professor De Brabander heeft een kleine studie gemaakt van twee voorbeelden van een beleid voor cultuurindustrie, namelijk in Catalonië en Québec. Dat laatste is een beetje het archetype van een beleid voor de cultuurindustrie. Het is inspirerend, maar we moeten verder kijken dan dat. Om ons een goed beeld te vormen van de mogelijkheden van dergelijk beleid mogen we ons vooral niet blindstaren op extreme successen, zoals U2.

De heer Herman Schueremans: Zeker in de kunsten worden mensen geïnspireerd en gedreven door andermans successen. Ik heb liever dat ze gedreven dan jaloers zijn.

De heer Stefaan De Ruyck: Mijnheer Vanackere, ik merk in uw betoog twee tendensen en ik vind ze allebei juist. De vraag is hoe we ze kunnen verzoenen. We mogen niet te veel in een puur zakelijke context denken waardoor de maatschappelijke meerwaarde van zo'n beleid niet meer doorweegt. Er wordt dan puur naar het rendement gekeken en als een bepaald rendement niet wordt gehaald, dan gebeurt het niet. Dat zou een gemiste kans zijn. We moeten niet alleen denken aan wat rendabel is, maar ook aan wat het marktpotentieel is. Een initiatief kan een groot marktpotentieel hebben zonder rendabel te zijn. Hoe gaan we daarmee om? Gaan we ons dan niet engageren? Of gaan we het potentieel ontwikkelen en het stuk dat ontbreekt om de zaak rendabel te maken, op een of andere manier dichtrijden?

U zegt terecht dat dit geen nieuw subsidiekanaal mag worden. Zowel in Québec als in Catalonië is al in een aanvullende subsidie voorzien voor een beleid dat in essentie een economisch beleid is. In vergelijkbare economische sectoren zien we de overheid tussenbeide komen met subsidies, terwijl het in wezen economische sectoren zijn. Ik wil dat denkkader niet volledig uitsluiten. Ik ben het wel met u eens dat we niet bezig zijn met de opbouw van een alternatief subsidiesysteem.

De Ruyck

Ik ben me ervan bewust dat het zeer kort dag is. Het angstzweet breekt me soms dan ook uit. We moeten het startschot proberen te geven. Als we te lang wachten, verliezen we opnieuw veel tijd. We moeten wel erg omzichtig starten en niet beginnen met wilde avonturen. We hebben nood aan projecten die echt slagen, aan pilootprojecten die indruk maken. Enkele weken geleden hebben we gesprekken gevoerd met bijna alle banken om na te gaan of ze interesse hebben, maar we zijn op een ongelooflijke terughoudendheid gestoten. Men is bijzonder wantrouwig tegenover deze sector. Men denkt dat die onvoldoende professioneel is en niet in staat om op een doordachte manier een businessplan te ontwikkelen. We zullen vertrouwen moeten helpen creëren. Dit is niet alleen een verhaal van de overheid, maar ook iets waar harde jongens in moeten participeren.

Mijnheer Stassen, we werken momenteel bijzonder goed samen met de PMV. In de kleine stuurgroep die momenteel de blauwdruk voorbereidt, is de PMV prominent aanwezig. Het lijkt ons een garantie dat we in de toekomst in staat zullen zijn om de samenwerking te continueren en dat het de kans op slagen vergroot. Er wordt een huwelijk gesloten tussen economie en cultuur waarin beide hun rol moeten spelen. We zijn tot op heden erg verheugd over de goede samenwerking met de PMV.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Deckmyn tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de veiling van kunstwerken van Panamarenko die in bruikleen werden gegeven aan het S.M.A.K. in Gent

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Deckmyn tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de veiling van kunstwerken van Panamarenko die in bruikleen werden gegeven aan het S.M.A.K. in Gent.

Minister Van Brempt zal antwoorden in de plaats van minister Anciaux.

De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, de aanleiding voor deze vraag zijn een aantal artikels die in de media is verschenen. De Brusselse kunstverzamelaar, de heer Fiszman, heeft besloten om op 24 juni verschillende topwerken van Panamarenko te veilen bij Christie's in Londen. Het betreft de werken IJskreem, Eenden, De hofkes, Prova Car en diverse tekeningen. Deze werken vormen – zoals in De Morgen van 29 april werd geschreven – een uniek artistiek ensemble met grote kunsthistorische waarde en bevinden zich al zo'n 20 jaar in het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst in Gent.

Blijkbaar is de veiling het gevolg van een zekere onvrede die de heer Fiszman koestert over het gebrek aan interesse vanwege het S.M.A.K. ten opzichte van deze werken. De voorlopige directeur van het S.M.A.K., de heer Van Cauteren, weerlegt dat er gebrek aan interesse is. Hij pleit daarentegen voor de aankoop van die stukken om ze in Gent te kunnen houden. Het S.M.A.K. heeft echter onvoldoende financiële middelen, en daarom richt de heer Van Cauteren zich tot de Vlaamse overheid om bij te springen. Die zou dat bijvoorbeeld kunnen doen met middelen ten behoeve van het Erfgoeddecreet of uit het Topstukkenfonds.

De minister van Cultuur liet al weten dat hij wil nagaan of de overheid een bod kan doen op een of meerdere werken van het Panamarenko-ensemble. Hij liet ook weten dat het Topstukkenfonds hiervoor niet in aanmerking komt, want dat fonds kan niet worden gebruikt voor hedendaagse kunstwerken.

De heer Van Cauteren stelt dat deze zaak ons zou moeten aanzetten tot een maatschappelijk debat over de verhouding tussen privé-kunstcollecties en het collectief cultureel erfgoed. Hij stelt dat de overheid zich zou moeten bezinnen over hoe ze zich moet opstellen ten opzichte van de uitverkoop van privé-collecties die tegelijk tot op zekere hoogte kunnen worden beschouwd als openbaar kunstbezit. Ondertussen zei de Gentse schepen van Cultuur dat hierover gesprekken met de Vlaamse administratie bezig zijn.

Naar aanleiding van deze feiten dringen zich enkele vragen op. Hoeveel middelen kan de minister voor de aankoop van deze kunstwerken uittrekken? Is de timing geen probleem, aangezien de veiling al op 24 juni plaatsvindt? Welke stappen

Deckmyn

heeft de minister ondertussen ondernomen om aan de vraag van het Gentse Stedelijk Museum voor Actuele Kunst tegemoet te komen? Wat is het standpunt van de minister over de uitspraken van de heer Van Cauteren omtrent de verhouding tussen privé-kunstcollecties en het collectief cultureel erfgoed?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, vooreerst wil ik stellen dat het me genoeg doet dat u begaan bent met ons kunstpatrimonium in het algemeen en met de hedendaagse kunst en de werken van Panamarenko in het bijzonder.

In 1976 stond de Gentse gemeenteraad nog in rep en roer toen toenmalig museumdirecteur Jan Hoet het deltavliegtuig 'PieWan (P-1)' van diezelfde Panamarenko als eerste werk van het Museum van Hedendaagse Kunst aankocht, voor een bedrag van 600.000 frank. Dit werk is later – samen met enkele andere topwerken van de 'Vlaamse Leonardo da Vinci' zoals de 'Aeromodeller' – uitgegroeid tot een van de sleutelwerken van de Gentse museumcollectie.

Het S.M.A.K. stelde vaak ook de werken tentoon die het in langdurig bruikleen van een privé-verzamelaar – de heer Isi Fizman – had gekregen, om zo een mooi ensemble te bekomen. Veel museumbezoekers kregen dan ook de indruk dat deze werken tot een openbare collectie behoren. Het langdurig maar tijdelijk in bruikleen nemen van kunstwerken uit privé-collecties is een courante beleidsoptie van museumdirecties. Het stelt ze in staat om zonder investeringen een volledig beeld te presenteren of aan hun collectie een grotere uitstraling te geven. Het nieuws dat de eigenaar deze werken via een veilinghuis wenst te verkopen heeft zowel het S.M.A.K. als mezelf totaal verrast.

Op de dag dat het nieuws via de krant De Morgen is bekendgemaakt, heeft mijn kabinet onmiddellijk contact opgenomen met de heer Fizman. Hij deelde ons mee dat hij bij zijn beslissing blijft en dat hij zich ook contractueel aan het veilinghuis Christie's heeft verbonden om deze werken op 24 juni in Londen te veilen. Ik neem akte van die beslissing. Enerzijds betreur ik dat de eigenaar

niet vooraf contact heeft gezocht met het museum of de overheid, maar anderzijds respecteer ik de rechten van de eigenaar en wens ik de reguliere kunsthandel niet te verstoren.

Ik antwoord nu concreet op uw vragen. Op programma 45.3 van basisallocatie 7480 ten behoeve van 'de aankoop van kunstwerken en collectievoorwerpen, restauratie en conservatie van kunstwerken en collectievoorwerpen opgenomen in de inventaris' beschikken we over ongeveer 400.000 euro uit de begroting 2005 en 700.000 euro aan overdrachten uit vorige jaren. In totaal is dus ongeveer 1.100.000 euro beschikbaar voor de aankoop van kunstwerken.

Wat betreft uw vraag over de timing: technisch en procedureel is het perfect mogelijk om – na een gunstig advies van de Inspectie van Financiën – een engagement aan te gaan om binnen de budgettaire mogelijkheden een bepaald bedrag opzij te zetten voor een bod op deze werken.

Ik wens echter in het publiek geen enkel engagement of voornemen kenbaar te maken om de speculatie rond de verkoop van deze werken niet te beïnvloeden. Ter informatie wens ik wel mee te delen dat er in de collectie van de Vlaamse Gemeenschap reeds vijftien werken van Panamarenko zitten. Naast zeven grafische werken zijn dat drie originele tekeningen en vijf sculpturale objecten, waaronder de belangrijkste de volgende zijn: 'Feltra', 'Meikever', 'Pastillemotor' en een recente sculptuur uit 2003.

Verder bevinden zich in diverse openbare collecties verschillende belangrijke werken van Panamarenko. Zoals ik al in mijn beleidsnota aankondigde, wens ik een bijzondere inspanning te leveren om de sector van de hedendaagse beeldende kunst in Vlaanderen te versterken. Dat kan zowel via het Kunsten- als het Erfgoeddecreet. Op termijn moeten onze musea van hedendaagse kunst slagvaardig genoeg zijn om zelf te kunnen inspelen op bepaalde kansen die zich voordoen op de kunst- en veilingmarkt.

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de voorzitter, ik weet niet of dit in het antwoord van de minister stond, maar ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag naar zijn standpunt en dat van de administratie over de verhouding tussen de privé-

Deckmyn

kunstcollecties en het collectieve culturele erfgoed.

Ik heb begrepen dat het technisch mogelijk is om bij Christie's te bieden op een of meer kunstwerken. Is daartoe al een maximumbudget bepaald?

Minister Kathleen Van Brempt: U begrijpt dat het onmogelijk is om uitspraken te doen over dat laatste.

De heer Stefaan De Ruyck: De sector van de beeldende kunsten is erg complex. Hij is bij uitstek internationaal. Er is sprake van een erg vreemde combinatie van overheidsbeleid en een uitgesproken vrijemarktwerking, waarbij soms erg grote bedragen circuleren en het voor de overheid helemaal niet eenvoudig, om niet te zeggen onmogelijk, is om daar als speler te kunnen volgen.

De waarde van bepaalde privé-collecties is hallucinant. De enige constante is dat de overheid met gemeenschapsgeld moeilijk kan meespelen in die miljoenenorders met betrekking tot het verwerven van collecties. Om die reden stellen we ons in dit dossier veeleer terughoudend op. We hadden er zeker de voorkeur aan gegeven om rechtstreeks te praten met de collectioneur in kwestie over een eventuele overname. Het Topstukkendecreet biedt terzake wel wat mogelijkheden, want het geeft de overheid de kans om de export van een bepaald kunstwerk tegen te houden. De overheid moet dan wel een akkoord hebben met de eigenaar om het te kopen aan een aanvaardbare prijs. Is zo'n akkoord er niet, dan vervalt ook het recht om de export tegen te houden. Zeker voor hedendaagse kunst is het echter zeer moeilijk een lijst van topstukken te maken. Daar ontbreekt de historische afstand immers nog, zodat we niet goed weten wat nu echt als een topstuk kan worden beschouwd. Voor kunst vanaf de jaren vijftig is het moeilijk daar nu met zekerheid duidelijke uitspraken over te doen.

We zullen natuurlijk nauwgezet volgen wat er met die Panamarenko's gebeurt bij Christie's. Maar het is duidelijk dat als daar de markt zal spelen, wij dit niet zullen doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toepassing van het nieuwe non-profitakkoord in de sociaal-culturele sector

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanackere tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de toepassing van het nieuwe non-profitakkoord in de sociaal-culturele sector.

Minister Van Brempt antwoordt in naam van minister Anciaux.

De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, enkele weken geleden werden de onderhandelingen voor een nieuw Vlaamse intersectoraal voorakkoord voor de social-profitsector, de zogenaamde VIA, succesvol afgerond onder leiding van minister Vervotte.

Het gaat al over het derde VIA. De onderhandelingen resulteerden in een akkoord dat meteen ook de goedkeuring kreeg van de vakbonden en de werkgeversorganisaties. VIA 3 is, trouwens net zoals het vorige akkoord, VIA 2, van toepassing op de sociaal-culturele sector. Van de 80.000 werknemers van de social-profitsector werken er 20.000 in de culturele sector. Dat is het zogenaamde paritair comité 329. Luidens de perstekst van minister Anciaux en minister Vervotte is ook voor hen een belangrijke vooruitgang geboekt. Zo zal er extra tewerkstelling worden gecreëerd, wordt in een eindejaarspremie van 360 euro plus 1,02 procent van de jaarwedde voorzien, zal de werkdruk worden verlaagd, wat neerkomt op extra verlofdagen, en wordt voorzien in bijkomende managementondersteuning.

In een actuele vraag die ik in februari heb gesteld in de plenaire vergadering heb ik bij minister Vervotte aangedrongen op een voldoende gedifferentieerde aanpak, zodat er oplossingen kunnen worden gezocht in functie van de noden op het terrein. In het verleden kregen we immers soms de indruk dat er voor het sociaal-culturele veld antwoorden werden gegeven op vragen die niet waren gesteld. Door de wens om algemene oplossingen – en wat mij betreft soms mammoetoplossingen – te bieden voor de social-profitsector, die natuur-

Vanackere

lijk sterk wordt gedefinieerd door de zorgsector, vergat men soms wat de eigenheid van de sociaal-culturele sector. De werkomstandigheden en de behoeften in de sociaal-culturele sector verschillen nu eenmaal van die in de zorgsector. Zo is de nood aan vorming er waarschijnlijk veel belangrijker dan de nood aan bijkomende vrije dagen en werkdrukverlaging.

Mevrouw de minister, zal VIA 3, zoals ik meen te hebben opgemaakt uit gedeeltelijke informatie, van toepassing zijn op meer werknemers dan VIA 2, althans wat het sociaal-culturele veld betreft? Ik hoor immers dat men het ook heeft over personeelsleden van de publieke sector, meer bepaald over de ambtenaren. Dat verbaast me een beetje. Het is immers niet evident om statuten te gaan vermengen. Als het ook betrekking heeft op personeelsleden van lokale besturen, zal er hoe dan ook aandacht moeten zijn voor eventuele effecten. Zo zouden sommige mensen vallen onder het akkoord, terwijl hun collega's vallen onder het normale administratieve statuut van het lokale bestuur. Dat is niet evident. Misschien moet ik echter wachten op de bevestiging dat men van plan is het akkoord ook toe te passen op personeelsleden van de publieke sector. Ik heb zelfs gehoord dat ook het paritair comité 304 – de zogenaamde podiumkunsten – daaronder zouden vallen. De teksten spreken dit echter tegen. Het ware goed mocht de minister daar een volmaakt helder beeld van geven, zodat ook de betrokkenen dit in alle duidelijkheid zouden kunnen vernemen. Volgens mij behoren de podiumkunsten daar niet toe.

Is in het akkoord ook voldoende rekening gehouden met de specifieke arbeidsomstandigheden en noden van de sociaal-culturele sector? Is er met andere woorden voor gezorgd niet met de remedies uit de zorgsector de problemen van de sociaal-culturele sector op te lossen? Hoeveel van het beschikbare budget van 189 miljoen euro per jaar zal worden uitgetrokken voor de toepassing van het akkoord in de culturele sector?

Aan dat laatste wil ik graag nog de volgende vraag toevoegen. In het beleidsdomein Welzijn gaat het uitbreidingsbudget, met name voor de extra geplande aanwervingen, gepaard met extra middelen voor de werkingskosten die voortvloeien uit het feit dat er meer personeel is. Extra aanwervingen brengen immers niet alleen een stijging mee

van de loonkosten, maar ook van de werkingskosten.

Is daar ook in het beleidsdomein Cultuur rekening mee gehouden? In deze sector wordt in veel gevallen slechts een gedeeltelijke subsidie gegeven, terwijl subsidies in de zorgsector vaak tot 100 percent bedragen. Het gaat niet op mensen blij te maken met geld voor extra aanwervingen, terwijl ze hun plan moeten trekken voor het bureaumateriaal dat die personeelsleden nodig zullen hebben. Dat zou een vergiftigd geschenk zijn.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is belangrijk om vooraf het beeld van het paritair comité 329 scherp te stellen. Het PC 329 omvat werknemers en werkgevers die onder verschillende subsidiesystemen van verschillende ministers vallen. Het totale aantal werknemers dat u vermeldt, namelijk 20.000 VTE's, omvat ook de werknemers die in de betrokken sociaal-culturele sectoren werken, maar dan binnen de publieke sector. Die behoren in strikte zin niet tot het PC 329, want ze vallen onder de overheid, maar ze worden door dezelfde Vlaamse regelgeving gevat.

Het gedeelte werknemers dat werkt in sterk onderwijsgebonden deelsectoren, zoals basiseducatie en tweedekansonderwijs, werd bij het voorakkoord VIA 3 uit het PC 329 gelicht en zal later gekoppeld aan de onderwijsonderhandelingen behandeld worden. Het gaat hier om ongeveer 1000 VTE's. Het gedeelte van minister Anciaux, dus voor cultuur, sport en jeugdwerk, bedraagt 16.211 VTE's. Daarvan zit ongeveer 15 percent, of ongeveer 2.400 VTE's, in de publieke sector.

Er zijn in het algemeen en voor minister Anciaux in het bijzonder in VIA 3 beduidend meer werknemers in het PC 329 dan enkele jaren geleden in VIA 1 en 2. Daar zijn verschillende redenen voor. In de vorige VIA's was er geen rekening gehouden met sommige sectoren zoals sport en erfgoed, en sommige van die sectoren behoorden toen nog niet tot het PC 329. Dit PC is trouwens nog in volle ontwikkeling. In de toekomst zal het aantal nog toenemen, want er zijn nog sectoren in 'overgang', waaronder erfgoed.

Een actief beleid op het vlak van cultuur, sport en jeugdwerk leidde ook naar een stijging van

Van Brempt

het aantal werknemers. Kortom, voor minister Anciaux zijn het vooral de sectoren sport en erfgoed die nieuw zijn. In combinatie met een aangroei van het aantal werknemers zorgt dit voor een duidelijke uitbreiding van het aantal VTE's voor het PC 329 in het algemeen en voor minister Anciaux in het bijzonder.

U vroeg of er voldoende rekening is gehouden met de specifieke arbeidsomstandigheden en de noden van de sociaal-culturele sector. Voor de elementen van koopkracht, dus de bijkomende pensioenpijler en de verhoging van de eindejaarspremie, delen de werknemers van het PC 329 volwaardig en gelijkwaardig in de maatregelen voor alle werknemers van de social-profitsector. Hierbij dient echter opgemerkt dat aan de meerderheid van de werknemers van het PC 329 een lagere eindejaarspremie wordt toegekend dan aan werknemers van andere PC's, vooral de welzijns-PC's van de social-profitsector.

Het voorakkoord dat de Vlaamse Regering afsloot, bevat ook een gedeelte 'kwaliteit', waarin plaats is voor managementondersteuning en werkdrukvermindering. Voor de invulling van dit deel hebben de sociale partners, dus de werkgevers en de werknemers, onderling een protocol afgesloten. De Vlaamse overheid stelt voor het specifieke onderdeel 'kwaliteit' van het voorakkoord, voor de sector sociaal-cultureel, in het totaal een som van bijna 8 miljoen euro ter beschikking. Deze som zal in onderlinge afspraak, maar specifiek voor de subsector sociaal-cultureel, ingevuld worden. Daarbij zal de specificiteit van de sociaal-culturele sectoren meespelen, want zowel werkgevers als werknemers hebben daar alle baat bij.

Als conclusie zouden we dus kunnen zeggen dat de koopkracht voor iedereen gelijk is. Dat geldt trouwens voor het hele akkoord. Het gedeelte kwaliteitsverbetering is echter specifiek ingevuld voor de sociaal-culturele sector.

Ik ga vervolgens in op het budget. Het bedrag dat voor de toepassing van het VIA 3 voor de sociaal-culturele sector ter beschikking staat, werd berekend in relatie tot het totaal aan VTE's in die sector. Het totale bedrag dat in dit voorakkoord ter beschikking van de sociaal-culturele sector werd

gesteld is ongeveer 47,6 miljoen euro, verdeeld als volgt.

Er is ongeveer 21,4 miljoen euro voor beleidsuitbreiding. Dat is extra tewerkstelling te realiseren tegen einde 2011, geraamd op 457 à 665 bijkomende VTE's. Het exacte aantal is afhankelijk van de kwalificaties van de aanwervingen. De extra werkingskosten zijn daar niet in opgenomen. Dat geldt eigenlijk voor heel het VIA-akkoord en voor alle sectoren. Daarnaast is er uiteraard ook nog het gewone beleid.

Er wordt ongeveer 18,2 miljoen euro uitgetrokken voor koopkracht en ongeveer 8 miljoen euro voor kwaliteit, met name management, ondersteuning en werkdrukverlaging.

De heer Steven Vanackere: Hoe zit het nu precies met de podiumkunsten?

De heer Guy Redig, adjunct-kabinetschef van minister Anciaux: In elke tekst staat expliciet dat het paritair comité 304 niet is opgenomen in het voorakkoord. Dat wil niet zeggen dat de werknemers geen recht hebben op al die zaken. Integendeel, zij hebben nog een grotere achterstand dan de paritaire comités die wel zijn opgenomen.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Ik heb iets anders begrepen naar aanleiding van het uitbreidingsbeleid in de welzijnssector. Zo zou de uitbreiding in termen van loonkost gepaard gaan met de noodzakelijke kredieten die automatisch voortvloeien uit de extra aanwervingen. De Vlaamse Regering zou daar als dusdanig in hebben voorzien. Dat is niet zo verwonderlijk, want een sector als de zorgsector hangt volledig af van de Vlaamse Gemeenschap. Het uitbreidingsbeleid binnen de welzijnssector zou dus wel voorzien in het volledige budget. Indien de sociaal-culturele sector een andere filosofie hanteert en zijn geld gebruikt om voor 100 percent in loonkosten te voorzien, dan maak ik me daar zorgen over.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: U mag me niet verkeerd begrijpen: naast het VIA-akkoord is er

Van Brempt

ook nog het gewone beleid. Verder verwijst u zelf naar de specificiteit van de sociaal-culturele sector.

De heer Guy Redig: In het kader van het uitbreidingsbeleid binnen de paritaire welzijnscomités, heeft men het voorziene bedrag – 45 percent van de enveloppe voor Welzijn – gedeeld door een bepaalde som. Die som is het gemiddeld loon verhoogd met 10 percent werkingskosten. Dat is zo binnen de welzijnssector omdat de regelgeving daar nog werkt met koppen. Dat probleem gaat veel verder dan alleen het uitbreidingsbeleid.

Binnen de sociaal-culturele sector werken we niet meer met koppen. Enkel binnen de bevoegdheid Sport bestaat er nog één decreet waarin daar nog rekening mee wordt gehouden. Onze systematiek is helemaal anders. Wij hebben het uitbreidingsbeleid berekend door die som te delen door het gemiddeld loon van de sociaal-culturele sector dat lager ligt dan in de welzijnssector. In de welzijnssector zit een belangrijk deel van de werkingskosten in de reguliere subsidiëringssystemen. Bij de toepassing van dit VIA-akkoord zullen we de subsidie-enveloppen voor de decreten dus moeten verhogen met een bepaald percentage dat aanleiding geeft tot een tewerkstelling met werkingskosten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.39 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

